

KORTÁRS MŰVÉSZETI FESZTIVÁL

2007. szeptember 25. – október 13.

A külföldi magyarok kulturális fesztiválja A Miniszterelnöki Hivatal rendezvénye

MINISZTERELNÖKI HIVATAL

Szakmai partner: Égtájak Iroda

Programigazgató: GOLDSCHMIED József

Programszervező: HANGYÁSI Anett, HORVÁTH Ilona, KOVÁCS Márta,
TISZA Gergő, VARGA Dóra, VÁCZI Péter

A műsorfüzetet szerkesztette: HORVÁTH Ilona és KOVÁCS Márta

Grafikai terv: SZÉKELY Berta • Nyomdai előkészítés: Székely Grafikai Stúdió
Fotók: BALÁZS Áron, BARTHA László, BORTNYIK György, DÖMÖTÖR Ede,
HENNING János, MOLNÁR Edvárd, RÉVÉSZ Róbert

Szakmai tanácsadók: ÁMON Betti, BARTHA József, BICSKEI Zoltán,
CSICSAI Antal, DARVAY NAGY Adrienne, DEBRECENI Mihály,
DETONI Xénia, ELEKES Botond, FARKAS József, GÖNCZ László,
HAJNAL Jenő, KARDA Emese, KÖNCZEI Csilla, NÉMETH Ilona,
SIFLIS Zoltán, SIPOS Tünde, SOÓKY Éva, SZOMBATHY Bálint,
TISZA Zoltán, XANTUS Gábor

A Biennále programsorozatán belül megvalósuló Vendégségben Budapesten –
Határon túli magyar színházi estek támogatói:

1072 Budapest, Rákóczi út 20.
Telefon: (+36-1) 266-6167
Fax: (+36-1) 266-5972
E-mail: info@egtajak.com

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Szászcsávástól Palicsig

Budapesten át

Az egyre rövidülő nappalokat érzékelve ki ne gondolna arra: de jó lenne néhány napot tartalmas pihenéssel tölteni s új élmények reményében kiruccanni akár csak a szomszédos országokba. Ám keresztül-utazva Magyaránizsán hányunknak jut eszébe Nagy József neve? Vagy Kolozsváron járva kik ütnek fel a programmagazinokat Xantus Gábor dokumentumfilmjeire vadászva? Bár többségünk érdeklődéssel fordul a határon túli magyarság kulturális élete felé, a kortárs alkotók és alkotások – rendszeres magyarországi bemutatkozási lehetőség hiányában – kevésbé ismertek előttünk.

A kormány ezért úgy döntött, hogy a határainkon kívüli magyar kulturális élet magyarországi megjelenítése céljából két évente megrendezi a külföldi magyarság kulturális fesztiválját. A Miniszterelnöki Hivatal közel háromhetes rendezvénysorozata, a Biennále alkalmat teremt a külföldi magyar kortárs művészeknek, hogy megmutassák törekvéseiket, kreativitásukat, a sajátos, „határon túli” helyzetből fakadó lokális, nyelvi, társadalmi, kulturális, identitásbeli kontextusokra, szituációkra reflektáló művészetüket, a hazai közönségnek pedig lehetőséget, hogy mindezzel megismerkedjen. Célunk, hogy a fesztivál valóban összművészeti rendezvény legyen, ahol egyaránt helyet kap a kortárs színház, a film, a tánc, a dzsessz és a klasszikus zene, az irodalom, valamint a képzőművészet is.

Abban a reményben ajánlom figyelmükbe az első Biennále – A külföldi magyarok kulturális fesztiváljának gazdag programját, hogy a kortárs magyar kultúra térképe rövidesen újabb településnevekkel gazdagodik – Szászcsávástól Palicsig...

GÉMESI FERENC

szakállamtitkár

MINISZTERELNÖKI HIVATAL

BIENNÁLE FESZTIVÁLKÖZPONT a Wall Street Budapest étteremben

A fesztivál ideje alatt szeretettel várjuk a külföldi kortárs magyar kultúra iránt érdeklődőket a Biennále Fesztiválközpontban, mely reményeink szerint nem csupán az informálódáshoz nyújt segítséget, hanem közel három hétre valódi találkahelyévé változik. Az írók, költők, színészek, rendezők, táncművészek, énekesek, zenészek, képzőművészek, filmalkotók találkahelyévé az érdeklődőkkel – testközelben, vagy éppen valamely televízió képernyőjén, esetleg újság hasábjain keresztül. A galérián zajlanak ugyanis a programsorozat irodalmi estjei, s itt készülnek az interjúk a művészekkel, alkotókkal. De ha csak kellemes dzsessz-zene mellett szeretne beszélgetni a bártaival, akkor is érdemes betérni ide, hiszen az étterem közönsége esténként *Kurina Miklós* swinges zongorajátékát élvezheti. A fesztivál keretében sokféle program mutatja, látatja majd, milyen gazdag a külföldi magyar kultúra. Itt sajátos gasztronómiai ételsorral is megspékeljük kínálatunkat: az étterem speciális ajánlatként eredeti receptek alapján készült felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági, muravidéki és horvát pannóniai ételek között válogathatnak.

Wall Street
Budapest
Restaurant

WALL STREET BUDAPEST ÉTTEREM

Asztalfoglalás: 322-7896

Nyitva tartás: hétfőtől vasárnapig 12-től 24 óráig

Cím: VI. kerület, Andrásy út 19.

www.wallstreetbudapest.hu

Képzőművészet

GPS – Ismeretlen szcena	8
Űzen a Muravidék	9

Zene

Cross-border JAM	19
Danijel Detoni és a Budapesti Vonások	15
Galántai Kodály Zoltán Daloskör	12
Gömöri est	11
Kálmán Imre gondonkakonzertje	10
Kor-Zár versének előgyűttes	11
Lajkó Félix és barátai örömmzenélése	22
Lakatos Róbert rendhagyó brácsaestje	16
Mezei Szilárd Ensemble	14
Óbesszei Schola Cantorum Énekkar	13
Slang	18
Snaps Vocal-Band és Zakusca	18
Szonátaest – Löwenberg Dániel és Zerkula György	17
Túlparton	21

Irodalom

„Az azúr talpú Krisztus” Tolnai Ottó költő estje	23
Az „Előretolt helyőrség” humoros irodalmi estje	23
„Ez hát a hon...” Kárpátaljai irodalmi est	23

Fotó

Változó helyek árnyai	24
-----------------------	----

Tánc, színház

Alvajáró románc	29
Csávási ballada	26
Éden	32
Gőzben	28
Háztűznéző	35
Karamazov testvérek	34
Liliomfi	31
Macskabaj	33
Tangó	36
Történetek a láthatatlan városból	27
Unalmas őszi este	34
Yvonne, burgundi hercegnő	30

Kabaré, karikatúra

Madárország az én hazám	37
Lát Lelet	37

Dívat

Ezek vagyunk mi – zenében és dívatban	37
---------------------------------------	----

Kamaraopera

A négyhangú opera, Rayok	38
--------------------------	----

Film

7EK	44
VII. Nyári Egyetem Jászón	40
Alföldi opus	42
Arccal a földnek	43
Az átnevelés poklában	47
Az Edentől délre	42
Az én márciusom	43
Életem, mint égő fákllya	44
Európa retúr	43
Fajkutyák ideje	43
Ha nem volna szerelem	39
Határ	40
Helykeresők	46
Il Maestro – Maestro	47
Irigyelik a cigányok, hogy én Zsigulival járok...	41
Kalotaszegi népszokások	44
Karácsonyi varázslat	46
Lakodalmol lesz a mi utcánkban	41
Mert mibennünk zeng a lélek	40
Mozgásban	42
Nagyapáti Kukac Péter mennybemenetele	46
Naplemente fonákja	45
Poprádi körkép	40
Szemből a halál	44
Szikfilm	45
Szilágyi Domokos-portré	47
Szívekben égjen a láng	46
Taki	41
Tolja a szél a szekeret	45
Tűzút	41
Veszendő végeken	42

Szeptember 25. kedd	18.00	Nemzedéktől nemzedékre <i>Jánosh István „Dummeszt”, szászcsávási dallárda</i>	Nemzeti Színház	25
	19.00	Csávási ballada – <i>Háromszék, Csirkalom és Jász-ság együttes</i>	Nemzeti Színház	26
Szeptember 26. szerda	19.00	Kálmán Imre gondolkodkoncertje	Zeneakadémia	10
	19.00	Gömöri est – <i>Fonó zenekar, Gömöri Triász</i>	Nádor Terem	11
	19.30	Történetek a láthatatlan városból – <i>Figura Stúdió</i>	Thália Színház	27
Szeptember 27. csütörtök	18.30	Úzen a Muravidék – <i>Megnyitó</i>	Nemzeti Múzeum	8
	19.00	KOR-ZÁR. versenékkló együttes	Nádor Terem	11
	19.30	Történetek a láthatatlan városból – <i>Figura Stúdió</i>	Thália Színház	27
Szeptember 28. péntek	16.15-től	Határon túli magyar filmek bemutatója	Uránia Nemzeti Filmszínház	39–47
	19.30	Dum: Gőzben – <i>Nagyvárad Állami Színház</i>	Thália Színház	28
Szeptember 29. szombat	15.15-től	Határon túli magyar filmek bemutatója	Uránia Nemzeti Filmszínház	39–47
	18.00	Galántai Kodály Zoltán Daloskór	Mátvás-templom	12
	19.00	Alvajáró románé – <i>Marosvásárhelyi Nemzeti Színház</i>	Thália Színház	29
	20.30	Dum: Gőzben – <i>Nagyvárad Állami Színház</i>	Thália Színház	28
Szeptember 30. vasárnap	15.30-tól	Határon túli magyar filmek bemutatója	Uránia Nemzeti Filmszínház	39–47
	19.30	Ilyenek vagyunk mi – <i>Sandino Dinaház</i>	Thália Színház	37
Október 1. hétfő	Du. és este	Határon túli magyar filmek bemutatója	Szegedi Ifjúsági Ház	47
	19.00	Gombrowicz: Yvonne, burgundi hercegnő	Művészetek Palotája	30
	19.30	A négyhangú opera, Rayok – <i>Kolossvári Operastúdió</i>	Thália Színház	38
Október 2. kedd	15.00, 20.00	Szigligeti: Lillomfi – <i>Beregszászi Színház</i>	Szegedi Ifjúsági Ház	31
	19.30	A négyhangú opera, Rayok – <i>Kolossvári Operastúdió</i>	Thália Színház	38
	20.00	ÉDEN – <i>Nagy István, Theodor Jel, Akosi S.</i>	Trató	32
Október 3. szerda	19.00	Alvajáró románé – <i>Marosvásárhelyi Nemzeti Színház</i>	Gyulai Várszínház	29
	19.00	Danjel Detoni, Budapesti Vonások	Nádor Terem	15
	19.00	Mezei Szilárd Ensemble	Zeneakadémia	14
Október 4. csütörtök	Du. és este	Határon túli magyar filmek bemutatója	Gyulai Várszínház	47
	19.00	Lakatos Róbert rendezésgyűbrácsesztje	Zeneakadémia	16
	20.00	„Ez hát a hon...” – <i>Kárpátaljai irodalmi est</i>	Biennálé Fesztiválközpont	23
Október 5. péntek	20.00	Az „Előretolt Hebyősség” irodalmi estje	Biennálé Fesztiválközpont	23
Október 7. vasárnap	18.00	Óbesset Schola Cantorum Énekkar	Mátvás-templom	13
	19.00	Szonátast – <i>Lőwenberg Dániel, Zerkula Gyögyö</i>	Zeneakadémia	17
Október 8. hétfő	19.00	McDonagh: Maaskabai – <i>Komáromi Jókai Színház</i>	Thália Színház	33
Október 9. kedd	19.00	Dosztojevszkij: Karamazov testvérek – <i>Komáromi Jókai Színház</i>	Thália Színház	34
	19.00	Madárország az én hazám, Lát Lelet – <i>Teléri Rádió, Léphoff Pál</i>	Mikroszkóp Színház	37
	19.30	Nyekraszov: Unalmas őzi este – <i>Beregszászi Színház</i>	Thália Színház	34
	20.00	Snaps Vocal-Band és Zakusa – <i>Progresszív étnodszessz koncert</i>	Nádor Terem	18
Október 10. szerda	18.00	GPS – Ismeretlen szcéna – <i>Megnyitó</i>	Ernst Múzeum	9
	19.00	Snaps Vocal-Band és Zakusa – <i>Progresszív étnodszessz koncert</i>	Szegedi Ifjúsági Ház	18
	19.00	Tűlparton – <i>Fonó Zenekar, Szabadi Vilmos, Gulyás Márta</i>	Zeneakadémia	21
	19.00	Gogol: Háztűznéző – <i>Beregszászi Színház</i>	Thália Színház	35
	20.00	Cross-border JAM	A38 Hajó	19
Október 11. csütörtök	19.00	Műzek: Tangó – <i>Szabadkai Kosztolányi Színház</i>	Thália Színház	36
	20.00	„Az azúr talpú Krisztus” <i>Tolnai Ottó költő estje</i>	Biennálé Fesztiválközpont	23
	20.00	Cross-border JAM	A38 Hajó	19
Október 12. péntek	19.00	Slang-koncert – <i>Jazzfunk</i>	Gyulai Várszínház	18
Október 13. szombat	19.00	Lajkó Félix és barátai örömmzenésle	Thália Színház	22
	19.00	Braşnyó Antal, Dresch Mihály, Zerkula János	Színház	22
Szeptember 27.–október 5.		Változó helyek árnnyai – <i>Bornyik Gyögy, fotókiállítás</i>	Szegedi Ifjúsági Ház	24
Szeptember 27.–október 14.		Úzen a Muravidék	Nemzeti Múzeum	8
Október 10.–november 25.		– <i>Mozzalkok a ifjégség képzőművészetéből</i>	Nemzeti Múzeum	8
11.00–19.00		– <i>Ismeretlen szcéna</i>	Ernst Múzeum	9

Szeptember 27.–október 14.

Magyar Nemzeti Múzeum, Kupola Terem

Üzen a Muravidék

Mozaikok a tájegység képzőművészetéből

A mai Magyarország határain kívüli régiókban, a magyarok lakta vidékeken, kisebbségi környezetben is, rendkívül fontos művészeti-irodalmi értékek halmozódtak fel az elmúlt évtizedekben, ami párhuzamosan a magyar nemzeti kultúra, az úgynevezett utódállamok és Európa felmérhetetlen értékű kulturális kincsét képezi. A Szlovéniához tartozó Muravidék művelődéstörténeti szempontból is rendkívül értékes része a magyar kultúrának.

A Magyar Nemzeti Múzeum Kupola Termében ezúttal az egyik legtermékenyebb művészeti műfaj, a muravidéki képzőművészeti alkotások válogatott tárlata kap méltó helyet. A vidék képzőművészete rendkívül gazdag hagyományokkal rendelkezik, hiszen a lendvai várban rendszeresen megrendezett nemzetközi művésztelep immár három és fél évtizedes múltra tekint vissza. Az említett rendezvénysorozaton az elmúlt években mintegy háromszáz művész működött közre Szlovéniából, Magyarországról, Európa más országaiból, az Egyesült Államokból, Kanadából, Japánból.

Azonban legalább annyira fontos, hogy Alsólendva szülőltje volt a magyar szobrászat egyik vezetője, Zala György. E vidékről származnak többek között Pandur Lajos, Gábor Zoltán és Göntér Endre festőművészek, Gálics István nemzetközi hírvé grafikus, Király Ferenc Munkácsy-díjas szobrászművész, az ígéreates, fiatal Baumgartner Dubravko festőművész és mások. A Nemzeti Múzeumban az említettek, valamint néhány további alkotó művei lesznek megtekinthetők.

Kiállítás megnyitó

Szeptember 27. csütörtök, este fél 7

Köszöntőt mond:

LIPIC Ladislav, *Szlovénia magyarországi nagykövete*

Dr. KOVÁCS Tibor, *a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója*

A kiállítást megnyitja:

GÖNCZ László igazgató, *Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, Lendva*

„Óda a hazatérőhöz”

Irodalmi összeállítás BENCE Lajos, SZÚNYOG Sándor,

ZÁGOREC CSUKA Judit, HALÁSZ Albert és

VARGA József verseiből, valamint GÖNCZ László prózájából.

Közreműködők:

LENDVAI VERSMONDÓ STÚDIÓ, MESS Attila – *színművész,*

KOLOSA Tatjana – *ének,* VARGA Márk – *gitár,*

HORVÁTH Károly – *tekerőlant,* PALLER Péter – *gitár*

KIRÁLY FERENC:
KIBONTAKOZÁS

Október 10.–november 25.

Ernst Múzeum

GPS – Ismeretlen szcéna

Megnyitó: október 10. este 6 óra

A tárlatot megnyitja: TATÁR Erzsébet *művészettörténész*

Kurátorok: BARTHA József, NÉMETH Ilona, SZOMBATHY Bálint

Asszisztens kurátor: MAYER Marianna

Részvevő művészek: BARTHA József, CSIKI Csaba, FARKAS Roland, FEKETE Zsolt,

JUHÁSZ R. József, KISPÁL Attila, MARTINY Ivette, MIKLÓS Szilárd,

MIKLÓSI Dénes, NÉMETH Ilona, SEBESI Sándor, SINKOVICS Ede, SZABÓ Péter,

SZOMBATHY Bálint, VARGA Emőke, ÜTŐ Gusztáv

A kiállítás a kortárs képzőművészet különböző pozícióiból vetett pillantás számára ismeretlen lokális szcénákra koncentrálnak.

A tárlat olyan keresés eredménye, amely az adott földrajzi-kulturális helyen fellelhető művészeti színterek művészeti produkciói között adott szempontok szerint, meghatározott koncepció mentén tartalmi rendezést visz végbe.

A három határon túli régió – Vajdaság, Felvidék, Erdély – kortárs szcéájának szereplőiből válogatott kiállítás fókuszában főként az újabb művészeti médiumokon alapuló alkotások állnak. Az eltérő régiókban élő, ott dolgozó alkotók munkáiból válogató kurátorok maguk is aktív képzőművészek, részesei a kiállításnak.

A globális helymeghatározás rendszerében egységesen kezelt topográfiai felszín eltérő szcéákat, kontextusokat rejt, amelyek geopolitikai meghatározottságokon túli karaktere volt érdekes a kurátorok számára. Olyan érvényes művészeti kijelentéseket és pozíciókat vonultat fel a kiállítás, amelyek reflektálnak a sajátos, „határon túli”

helyzetből fakadó lokális, nyelvi, társadalmi, kulturális, identitásbeli kontextusokra, situációkra. A kiállítást többek között olyan közös közép-kelet-európai történelmi tapasztalatok hívták életre, mint Pista bácsié, aki egykoron az Osztrák–Magyar Monarchiában született, később Csehszlovák állampolgár lett, majd ismét a királyi Magyarországhoz csatolták, néhány évtizedig a Csehszlovák Szövetségi Köztársaságban élt, aztán egyszerre Szlovákiában találta magát – mindezt úgy, hogy időközben ki sem mozdult szülőfalujából...

JUHÁSZ R. JÓZSEF

Szeptember 26. szerda, este 7 óra
Zeneakadémia, Kisterem

Kálmán Imre gordonkakonzertje

KODÁLY Zoltán: h-moll szólószonáta gordonkára. Op. 8. I–III. tétel
LIGETI György: Szólószonáta gordonkára. I–II. tétel
VEREBES Ernő: Zendülés (1848–49). I–II. tétel
PETROVICS Emil: Szólórapuszódia gordonkára. I–III. tétel

KÁLMÁN IMRE Zentán született 1964. március 2-án. Kilencéves korában ügyszólván véletlenül iratták be a helyi zeneiskolába, ahol első tanára, Laki József gyorsan megszerette tette vele a gordonkát. Tizenhárom éves korában határozta el, hogy a zeneművészeti pályát választja életútjául. 1979-ben meghívást kap Cuprijára, az akkori Jugoszlávia elitintézményébe, a Zenei Tehetségek Iskolájába. 1980 augusztusában megismerkedett a világhírű francia gordonkaművésszel, André Navarrával, aki meghívja a detmoldi (Németország) akadémiaára, ahol művészi diplomát szerez. Itt négy évig asszisztens, közben a világhírű hegedűművész, Varga Tibor kamarazenekarában szólócellista. 1990-től a kölni RTV zenekarnak szólistája. Egy véletlen folytán megismerkedik a világhírű finn gordonkaművésszel, Arto Norasszal, aki egy addig számára ismeretlen technikai stílussal ismerteti meg. Huszonhat évesen mindent előlrol kezd sokkal nagyobb lendülettel és akarattal, mint bármikor. 1991-ben magiszteri oklevelet szerez. 1997-ben kezdődik el igazán szólókarrierje. Több mint huszonötözör járt a Távol-Keleten, hétszer Indokínában. Emellett Európa majdnem minden országában hangversenyezett már. 2000-től az újvidéki Művészeti Akadémia gordonka tanszékének a vezetője.

Szeptember 26. szerda, este 7 óra
Nádor Terem

Gömöri est

A Fonó zenekar koncertje és a Gömöri Triász felolvasóestje

Népzene és kortárs költészet egy műsorban? Mielőtt e sajátos társítás hallatán, anakronizmust kiáltván, elcsodálkoznánk, kijelentjük: jól bevált recept, eredeti palóc ízhatással. Az irodalom- és népzenerajongó közönség (a kettő nem zárja ki egymást) három, a történelmi Gömör vármegye területén élő vagy onnan elszármazott költő: a pozsonyi Tözsér Árpád (Kossuth-díjas) és Hísznyai Zoltán (József Attila-díjas), továbbá a rimaszombati Szácsi Zoltán, valamint a budapesti Fonó zenekar közös, a Fonó Budai Zeneházban korábban már nagy sikert aratott programját láthatja. Véréb gömöri vonószene Agócs Gergely gyűjtéseiből tárogatóval és cimbalommal, virtuóz tolmácsolásban, továbbá kemény, karcos líra sok humorral, ugyanakkor sötét tónusokkal a költők előadásában. A genius loci megidézése, vallozás a szülőföldről. Zene – vers – zene – vers – zene – vers – zene. A két műfaj kiválóan kiegészíti egymást, s maguk a művészek is remekül „megáruznak egy gyékényen”. A hallgatóság előtt pedig, túl a művészi élményen, kitáruul egy kicsi ablak, mely a mázós „country feeling” helyett a történelmi Felföld egyik legpoétikusabb tájának lelkét mutatja meg.

Szeptember 27. csütörtök, este 7 óra
Nádor Terem

KOR-ZÁR verséneklő együttes

„Együttesünk 1989 óta létezik. Bár a műfaj nem a legnépszerűbb – sokan vitatják is létjogosultságát –, mi úgy érezzük, szükség van rá. Meggyőződésünket és dalainkba vetett hitünket a közönség szeretete táplálja. Aki volt már KOR-ZÁR koncerten, az bizonyára érti, miről beszélek, hiszen megtapasztalhatta azt a családi légkört, mely a halk zenével átított költői gondolatokon számyalva jut el a már-már eufórikus beteljesedésig, ünneplésig.

Igen, valóban ünneplés, hiszen megvan rá minden okunk. Költészetünk – kiváló neves poetáinak jóvoltából – kimeríthetetlen kincsestár, ünneplésre méltó mérhetetlen gazdagság, melyet őrzünk és ápolunk kell. Néhány pillanat erejéig újra meg újra a Nap felé fordítani, megragogatni ezeket a kincseket egyáltalán nem rangon aluli, sőt nagyon is megtisztelő, teljes odaadást igénylő feladat, melynek készséggel teszünk eleget immáron tizennyolc estendője, s reméljük, még sokáig tehetjük ezt.”

Szeptember 29. szombat, este 6 óra
Mátyás-templom

A Galántai Kodály Zoltán Daloskör koncertje

A Szentmise keretében elhangzó énekek

VIII. GREGORIÁN MISE (*Missa de Angelis*)
KODÁLY Zoltán: Ének Szent István királyhoz
BRUCKNER: Locus iste
PALESTRINA: Jesu Rex admirabilis
C. FRANCK: Panis Angelicus
BÁRDOS Lajos: Boldogasszony kánon

Szentmise utáni Hangverseny

KODÁLY Zoltán: Sík Sándor Te Deuma
KODÁLY Zoltán–GAZDAG Erzs: Balassi Bálint elfelejtett éneke
KODÁLY Zoltán–BALASSI Bálint: Szép könyörgés
CSEMICZKY Miklós: Pater noster
KOCSÁR Miklós: Ó hajnal, hajnal
BÁRDOS Lajos: Jeremiás próféta könyörgése
BÁRDOS Lajos: Erkel szózata

Szólót énekel: SZALAI Szilvia
Vezényel: JÓZSA Mónika

A GALÁNTAI DALOSKÖR 1956 őszén alakult. Az énekkar első lépéseit maga Kodály Zoltán egyengette, nevének viseléséhez a hozzájárulását adta, és élete végéig figyelemmel kísérte a kórus tevékenységét.

A Kodály Zoltán Daloskör rendszeres szereplője a szlovákiai magyar kórusmozgalom központi fórumának, a háromévente megrendezésre kerülő Kodály Napoknak.

Az alapító kamagy, Ág Tibor 1979-ig irányította a kórust, majd három évig Chemez Zsuzsanna volt a karvezető. 1982-től napjainkig Józsa Mónika a daloskör kamagya.

Tizenegy nyelven énekel repertoárjukban szinte valamennyi stílusorszak jelen van.

A daloskör célja világi és egyházi kórusművek magas szintű előadása, valamint a hazai és külföldi kórusok közti kapcsolatok ápolása a lakosság kulturális fejlődésének érdekében.

Október 7. vasárnap, este 6 óra
Mátyás-templom

Az óbecsei Schola Cantorum Énekkar koncertje

A Szentmise keretében elhangzó énekek

C. GOUDIMEL: 150. zsoltár
G. P. da PALESTRINA: Jesu, rex admirabilis
E. ELGAR: Ave verum corpus

Szentmise utáni Hangverseny

SZOKOLAY Sándor: Dicséredj Istened, ó, én lelkem
WITT Ferenc: Ave Maria
G. SÖDERSTEN–J. KEBLE–ÁPRILY L.: Ó, lelkem szent napsugara
BÁRDOS Lajos: Boldogasszony kánon
DURUFFLY: Ubi caritas
J. S. BACH: Gib dich zufriednen und sei stille
WERNER Alajos: Adoramus
Adrea GABRIELI: Maria Magdalene
Francesco SURIANO: Regina caeli
HALMOS László: Jubilate Deo universa terra
Az angyal énekel

Vezényel: STEFANIGA Ottilia, a *Bárdos Lajos Zenei Hetek* fesztiváldíjas kamagya

Az óbecsei SCHOLA CANTORUM ÉNEKKAR 1996-ban kezdte meg működését a Nagyboldogasszony-plébániatemplomban. Az énekkar létrejöttét dr. Rokay Zoltán volt plébánosnak köszönheti. A huszonöt fős ifjúsági vegyes kar tagjai helybéli fiatalok, akik énekükkel teszik ünneplényesebbé a vasárnapi szentmiséket. Programjukon szerepelnek népelemek, néger spirituálék, de leginkább komolyzenei műveket adnak elő.

Céljuk az egyházi zene népszerűsítése, a nemzeti kultúra ápolása és megőrzése. 2005 májusában a Magyar Tudományos Akadémián elnyerték a Fesztiváldíjas címet.

Óbecsen minden évben koncertmisékkal és koncertekkel ajándékozzák meg hű rajongóikat Nagyboldogasszony napján.

Október 3. szerda, este 7 óra
Zeneakadémia, Kisterem

Mezei Szilárd Ensemble

Az együttes tagjai:

ITTZÉS Gergely – *fivolák*
Bogdan RANKOVIC
– *basszusklarinét, altszaxofon*
Branislav AKSIN – *harosna*
MEZEI Szilárd – *brácsa*
MÁRKOS Albert – *gordonka*
Milan ALEKSIC – *zongora*
Ervin MALINA – *nagybőgő*
CSÍK István – *dob*

Délvidéken a nyolcvanas évek óta állandóan jelen van a magyar népzenei alapokon nyugvó improvizatív kortárs zene. Ezt a világlélelget azok értik meg leginkább, akik tudják, hogy egy változó civilizációban a hagyományos formák megújulása magát a jövőt, az emberibb világot jelenti. A világ legújabb zenei megnyilvánulásaival szinkronban lévő délvidéki magyar kultúra, Mezei képviselőjében, nagy megbecsülésnek örvendő külföldön és Magyarországon.

MEZEI SZILÁRD 1974. február 12-én született Zentán. Az alsó és középfokú zeneiskolát szülővárosában, illetve Szabadkán végezte hegedű szakon. Négy évig zeneszerzést tanult a belgrádi Zeneakadémián, Zoran Eric osztályában.

Mint hegedűs, brácsás, nagybőgős és zeneszerző különböző felállítású zenekaraival (a duótól a nonettig) 1990-től számtalan városban koncertezett, például Zentán, Magyarkanizsán, Szabadkán, Újvidéken, Mariborban, Szegeden, Budapesten, Győrben, Gyergyószentmiklóson, Leverkusenben, Düsseldorfban, Koppenhágában, Aarhusban, Kolozsvárott, Székelyudvarhelyen, Belgrádban. Együtteseivel kortárs improvizatív zenét játszik, elsősorban saját kompozíciókat. Zeneszerzőként fő érdeklődési területe az improvizáció és kompozíció kapcsolata, a dzsessz és a népzene. Fiatal zenészként a bartóki és szabadosi vonal követője. Aktívan foglalkozik színházi zeneszerzéssel is. Gyakran játszik együtt ismert improvizatív zenészekkel (Matthias Schubert, Gerőly Tamás, Szabados György, Dresch Mihály, Michael Hornstein, Márkos Albert, Tim Hodgkinson, Peter Ole Jörgensen, Jens Balder, Szelevényi Ákos) otthon és külföldön. Zenei írásai a magyar kanizsai Orbis, az újvidéki Új Symposion és a győri Műhely folyóiratokban jelentek meg.

„Szilárd utólagja teljesen egybenőve villámgyors futamokat produkált, miközben vonót fogó keze légiesen könnyedén mozgott, ugyanakkor félelmetes energiával telt aranykori emlékeket idézett a Hang birodalmából, míg a közönségben transzcendens élményt ébresztő módon szilárdult meg az ősemlekezést követő felismerés: Egy igaz zsenivel állunk szemben, illetve egyazon légtérben.”

KUBÁT GÁBOR: AZ ELSŐ SZABADKAI DZSESSZ-EST

Október 3. szerda, este 7 óra
Nádor Terem

Danijel Detoni és a Budapesti Vonósok Kamarazenekar koncertje

Közreműködik: BOLDOCZKY Gábor – *trombita*

ELGAR: e-moll szerenád
SOSZTAKOVICS: I. zongoraverseny c-moll op. 35
BARTÓK: Divertimento

DANIJEL DETONI (1983. Zágráb) 2006-ban a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zongora tanszakán végzett Baranyay László növendékéként. A 2004/2005-ös tanévet a párizsi Conservatoire-on Itamar Golan és Francois Salque kamarazenei osztályában hallgatta. 2002-ben elnyerte a Horvát Tudományos és Művészeti Akadémia zenei díját, 2003-ban pedig a Weiner-verseny egyik győztese. 2006-ban az izraeli Tel-Hai Nyári Akadémián különdíjat kapott Ligeti Musica ricercata című szerzeményének előadásáért. Fellépett a Zágrábi és a Belgrádi Filharmóniával, a Horvát és a Szlovén Rádió és Televízió Zenekarával, a Horvát Kamarazenekekkel, a Fiumei Opera Zenekarával, a Dubrovnikai és Pekingi Szimfonikus Zenekarral. Részt vett a Zágrábi Zenei Biennálén és a ljubljani Musica Danubiana kortárs zenei fesztiválokon, valamint a Dubrovnikai Nyári Játékok fiatal tehetségek sorozatában.

A BUDAPESTI VONÓSOK KAMARAZENEKAR 1977-ben alakult a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola végzős hallgatóiból. 1982-ben a zenekar elnyerte a Belgrádi Nemzetközi Kamarazenei Verseny díját.

A zenekar a Zeneakadémia Nagytermében 1983 óta évente megrendezett koncertsorozata mellett a Vigadóban, az MTA Dísztermében és az ország egyéb jelentős koncerttermeiben is fellép. 1995-től minden évben megrendezik Fertőd-Eszterházián a Nemzetközi Haydn Fesztivált. A 17 fős kamarazenekar ma már a világ élvonalbeli együttesei közé tartozik, és a nemzetközi zenei élet kiemelkedő szólistáival koncertezik világszerte.

2001-ben a kamarazenekar megkapta Magyarországról legmagasabb szakmai elismerését, a Bartók-Pásztori Díjat, 2006-ban pedig az Akadémia Klub Művészeti díját.

Október 4. csütörtök, este 7 óra
Zeneakadémia, Kisterem

Lakatos Róbert rendhagyó brácsaestje

Közreműködik:
Ladislav FANZOWITZ
zongora
KONRÁD György
brácsa
KORPÁS Éva
ének

RÉV ZENEKAR

Dimitrij SOSZTAKOVICS: Szonáta brácsára és zongorára
KODÁLY Zoltán: Adagio
BARTÓK Béla: Válogatás a 44 hegedűduóból (*William Primrose átirata*)
LAKATOS Róbert: Erdélyes
Johannes BRAHMS–CZIFFRA György: VI. magyar tánc
LAKATOS Róbert–RÉV: Brácsatánc

LAKATOS RÓBERT 2001-ben diplomázott a pozsonyi Zeneművészeti Akadémián. 1997 és 2004 között tagja volt a Szlovák Nemzeti Filharmóniának. Jelenleg a Solistes Européens Luxembourg zenekarának oszlopos tagja, ahol nemcsak mint zenekari muzsikus, de mint szólista és kamarazenesz is szerepel. Az Európai Zenei Akadémia Pozsony–Schengen tagjaként számos helyen koncertezett (például New Yorkban, Párizsban, Prágában, Moszkvában). Kamarazeneszként muzsikált már Julian Rachlinal, Konrád Györggyel, Kovács Imrével, Pege Lászlóval, Zdenek Tylsarral, a Vlach és a Herold vonónegyessel. 2005-ben megalapította a Rév zenekart, mely zenéjében keresi a komoly- és a népzene közti kapcsolódásokat. Zenei vezetője a Csillagok, Csillagok című produkciónak, mely 2007. február 4-én hangzott el a Művészetek Palotájában olyan neves művészek közreműködésével, mint Szabadi Vilmos, Dresch Mihály, Balogh Kálmán, Kovács Ferenc, Berecz András, Gombai Tamás.

Október 7. vasárnap, este 7 óra
Zeneakadémia, Kisterem

Szonátaest Löwenberg Dániel (zongora) Zerkula György (hegedű)

LÖWENBERG DÁNIEL 1983-ban született Budapesten. Ötévesen kezdett zongorázni. 2001-ben felvételt nyert a salzburgi Zeneművészeti Egyetemre, a Mozarteumba, ahol jelenleg is Rohmann Imre zongoraművész professzor tanítványa. 2007 januárjában szerezte meg első diplomáját, kitűnő eredménnyel.

Több mesterkurzuson is részt vett. Foglalkozott vele többek között: Rados Ferenc, Wagner Rita, Szilasi Alex, Várjon Dénes. Rendszeresen ad szóló- és kamarakoncerteket Magyarországon, Olaszországban, Ausztriában, tizenöt éves kora óta játszik zenekarral. 2005-ben a Christchurch Arts Festival vendégművészeként új-zélandi turnén volt. Hugo Smittel játszott szonátaestjét az új-zélandi Concert FM rádió sugározta. 2006-ban a Budapesti Tavasz Fesztivál keretében a Rádió Márványtermében adott kamaraesztjét a Bartók rádió rögzítette. 2007-ben a Budapesti Fringe Fesztiválon szakmai díjat nyert. 2003-ban, 2006-ban és 2007-ben Osztrák Állami Ösztöndíjban, 2004-ben ARCANA Amerikai Ösztöndíjban részesült.

ZERKULA GYÖRGY 1986-ban született neves erdélyi primásdinasztia leszármazottjaként. Jelenleg Svájcban, a Fribourgi Konzervatóriumban tanul, tanára Stuller Gyula, a Lausanne-i kamarazeneke koncertmestere és a Fribourgi Konzervatórium művészképző osztályának vezető professzora. 2002-től számos mesterkurzuson vett részt Rolla János, Kiss András, Sebestyén Ernő, Szabadi Vilmos, Sebestyén Katalin, Répási Györgyi, Jean-Pierre Wallès, Hardy Katalin vezetése mellett. 2004-ben a budapesti Zeneakadémián a Ruha István-émlékhangversenyen Mozart A-dúr hegedűversenyét játszotta a Bartók Béla konzervatórium zenekarával. 2006-

ban a „VII. Kárpát-medencei Ifjúsági Fesztiválzenekar” tábor szólistájaként Paganini D-dúr hegedűversenyét adta elő Székelyudvarhelyen, Gyergyószentmiklóson és Nagyszébenben, Záborszky Kálmán vezényletével. Szintén 2006-ban a „20. Goppisberger International Musikfestival” szólistájaként Paganini D-dúr hegedűversenyét és Sarasate Cigánydalait játszotta Grächen, Leukerbad, Olten és Zürich közönsége előtt.

Október 9. kedd, este 8 óra
Nádor Terem

Október 10. szerda, este 7 óra
Szegedi Ifjúsági Ház – Belvárosi mozi

Snaps Vocal-Band és Zakusca

progresszív etno koncert

Tagok:

Moldovan CRISTIAN – *hegedű*, MAKKAI István – *szaxofon, klarinét, basszusklarinét*, APOSTOLACHE Zénó Eusebio – *billentyűk, harmonika, doromb, ütőhangszerek*, ZONDA Attila – *basszusgitar, ASZTALOS Zsolt – dobok, ütőhangszerek*

A marosvásárhelyi Zakusca zenekar és a sepsiszentgyörgyi Snaps Vocal-Band énekegyüttes közös produkciója egyedi módon ötvözi a világ legkülönbözőbb népi eredetű dallamait a dzsessz és popzene stílusvilágával.

A ZAKUSCA EGYÜTTES 2004-ben alakult, Apostolache Zénó (zongorista, zeneszerző) ötleteként, majd ezt az ötletet (szintén képzett zenész-fiúk) egészítették ki – ki-ki a maga hang-

szerevével – hozzájárulva a zenekar sajátos előadómódjához.

A SNAPS VOCAL-BAND számára nem jelentett kihívást a közös produkció, hiszen a 2003-ban alakult énekegyüttes számos műfajban (spirituálé, klasszikus, népi) helytállt a határokon túl is, Magyarországon, Olaszországban, Dániában és Spanyolországban. Erdélyben nem sokan játszanak progresszív etno zenét, de annál inkább szereti a közönség, hiszen dallamvilága egyszerű, ritmusa pedig magával sodorja a nagyeredműt.

Október 12. péntek, este 7 óra
Gyulai Várszínház

Slang (jazz-funk)

Tagok:

Luiza ZAN – *ének*, Catrinel BEJENARIU – *ének*, Jimi CHERKEZ – *gitar*,

Viktor BOUROSOU – *billentyűk, sampler*, Mihai SOROHAN – *trombita*,

Eugen MAMOT – *szaxofon*, Ionut SERBAN – *basszusgitar*, Ovidiu CONDREA – *dobok*

Az együttes – alkalmi formációként – a 2004-es brassói Aranyzarvas dzsesszfesztiválra állt össze, s mivel ott elnyerte az első díjat, azóta is működik. A zenekar stílusát erőteljesen meghatározza Luiza Zan énekesnő, de mivel a többi tag másféle háttérrel bír (funky, rock, elektro), a csapat zenei világa igen érdekes fúzióként jellemezhető. Számos jelentős fesztiválon vettek részt, és több nagynevű zenész koncertjén közreműködtek már (Vlaicu Golcea, Mircea Tiberian, Sorin Romanescu, Rick Condit, Brad Vee Johnson).

Október 10. szerda, október 11. csütörtök, este 8 órától
A38 Hajó

Cross-border JAM

A kétnapos program nem mindennapi feladatra vállalkozik: a kiilhoni magyar jazz megmutatására, túlélve a régiók határain, a műfaj lényege, a kötetlen együtt zenélés irányából közelítve a jelenséghez. A meghívott előadók produkcióján keresztül képet alkothatunk a határainkon kívül létező magyar jazz-kultúra kapcsolódásáról a helyi, a magyarországi és a nemzetközi zenei színtérhez.

Október 10. szerda

20.00 Koala Fusion feat. Kása Juli

21.00 Pavet Bodnar Quartet feat. Winand Gábor

22.30 Harcsa Veronika Quartet

Október 11. csütörtök

20.00 Slang (jazz-funk)

21.30 Akos Laki & Laki Latino

**23.00 DJ Tamaka feat.
Slang & Akos Laki**

KOALA FUSION

Tagok: POZSÁR Máté – *billentyűk*, KOVÁTS Gergő – *szaxofon*, TÓTH Dávid – *basszusgitar*, KÁSA Juli – *ének*, KIS Attila – *gitar*, ÁGOSTON Gábor – *dobok*

A 2006 tavaszán jazz-konzervatóriumi osztálytársakból alakult formáció idén ősszel jelenteti meg első lemezét „Egy izsapi lány” címmel. Zenéjük gerincét a modern jazz adja, megteremkenyítve népdalokkal és fúziós elemekkel. A zenekar büszkén tudhatja magáénak a 2006-os Balatonfüredi Jazzfesztivál tehetségkutató versenyének első díját.

PAVLOI BODNAR QUARTET FEAT. WINAND GÁBOR

Az 1959-ben született Pavol Bodnar zongorista, zeneszerző, arranger a szlovákiai jazz-színtér egyik legsokoldalúbb alakja. Az évek során egymástól gyökeresen eltérő műfajú projektek sorában vett részt, a klasszikus zenétől a swingen, bebopon, R&B-n keresztül egészen az etno-jazzig. Együtt dolgozott többek között olyan zenészekkel, mint Joe Muranyi, Harry Sokal, Larry Smith, Winand Gábor, Peter Cardarelli, Piotr Baron, Grzegorz Nagorski, Elsa Valle, Márkus Tibor, Errol Weiss Schlabach, Barbara Montgomery, Enzo Ruggieri, Philippe Lavoipierre, Peter Lipa, Jaroslav Cervenka. 1990-ben a monacói Concours Internationale des Thèmes de Jazz nemzetközi fesztiválon kapott elismerést, Ecce Jazz című lemezével pedig elnyerte a Nemzetközi Hanglemmezkiadók Szövetsége által alapított AUREL díjat 2006 legjobb jazz/blues lemeze kategóriában. Zenéjében egyesülnek a szláv melódiák a latin ritmusokkal – az észak-amerikai jazz-harmonizálás hagyományával eklektikus egészt alkotva. Erre a koncertjére quartet felállásban érkezik, Stano Palúch hegedűs, Bartus István bógós, Marian Sevcik dobos társaságában, vendégművészként pedig a nagyszerű énekes, Winand Gábor működik közre.

HARCSA VERONIKA QUARTET

Harcsa Veronika műfaji határokkal szívesen kísérletező jazz-énekesnő számtalan, igen eltérő zenei közegeben mozog otthonosan. Zenekara modern hangzású, énekközpontú jazzt játszik. Repertoárjukban jól megférnek egymás mellett meghitt intimitású smooth jazz dalok és modern jazz-sztenderdekre épülő, kirobbanó energiájú kollektív improvizációk. Bemutatózó albumuk 2005-ben jelent meg Speak Low címmel.

A zongorista, BLAHO Attila többek között az Ágoston Béla Quartet tagja, saját zenekarával 1999-ben szerzői lemeze jelent meg. A dobos, BÁGYI Balázs számos színházi produkció résztvevője, saját kompozícióit játszó zenekarával idén mutatja be második albumát. A bőgős, OLÁH Zoltán a Bolla Quartet és a Jazz Steps tagja.

SLANG

A 2004 júniusában Brassóban alakult Slang zenekar első albumát 2005-ben jelentette meg Slang címmel. Két videoklippjük mellett televízió- és rádióadásokban szerepeltek, és olyan nagynevű zenészek koncertjén közreműködtek már mint Vlaicu Golcea, Mircea Tiberian, Sorin Romanescu, Rick Condit, Brad Vee Johnson. Az együttes rendszeres fellépője a Bukarest Jazz Fest, a Szeben Jazz Fest, az Aranyszarvas, a Felsősziget, a Tusványos, a Fanfest és a Stufstock fesztiváloknak. Említésre méltó Luiza Zan énekesnőnek a svájci Montreux Shure Jazz Competition-ön 2004-ben elért második helyezése. A zenekar hangzásvilágában meghatározó szerepet játszik a Luiza által képviselt improvizatív jazz, de mivel a formáció többi tagja más-más zenei világból jön, produkciójukban a jazzfunk, a rock és az elektro stílusjegyei egyaránt jelen vannak.

Tagok:

Luiza ZAN – ének, Catrinel BEJENARIU – ének,
 Jimi CHERKEZ – gitár, Viktor BOUROȘU – billentyűk, sampler,
 Mihai SOROHAN – trombita, Eugen MAMOT – saxofon,
 Ionut SERBAN – basszusgitár, Ovidiu CONDREA – dobok

AKOS LAKI & LAKI LATINO

Laki Ákos a vajdasági Zentán született, klasszikus zenei diplomáját klarinéton szerezte. Jazz-zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia Jazz tanszakán végezte, posztgraduális képzésre Hollandiában járt, ahol jelenleg is él és dolgozik.

Széles körű zenei érdeklődését és kreatív pályáját több CD fémjelzi. Előadóként részt vett a North Sea Jazz Festival, Killkenny Arts Festival és a Jazz in Duketown rendezvényeken, ezenkívül rendszeresen jár koncertezni Magyarországra, a cserőfi jazzlanden három éve lép fel különféle formációkkal. Az elmúlt években számos ismert jazz-zenésszel dolgozott együtt, közülük Rhoda Scott, Marcus Miller, Arturo Sandoval, George Benson, Al Foster nevét érdemes megemlíteni. Most Laki Latino nevű zenekarával érkezik, melyben szülőföldje népzenejét ötvözi a latin dzsesszel és a modern zenei irányzatokkal.

A hattagú nemzetközi csapat felállása: LAKI ÁKOS (*Zenta-Hollandia*) – saxofon, Joao FALCATO (*Portugália*) – billentyűsök, John TEVREDEN (*Suriname*) – basszus, Maxim ZETTEL (*Németország*) – timbales, Matthias HAFFNER (*Németország*) – konga, Benoit MARTINY (*Luxemburg*) – dob

DJ TAMAKA

Héjja Tamás/DJ Tamaka a romániai elektronikus zenei színtér egyik legismertebb alakja, igazí kaméleon. Az Allmassive Crew elektronikus zenei társulás életre hívójaként nevéhez köthető a legtöbb formabontó zenei esemény megszervezése Erdélyben. Palettája a nu schooltól a break-beaten át a nu jazzig szinte minden stílust felfelé. DJ-szeretjén kívül rádióműsorokat szerkeszt, egy pár éve életre hívott alkalmi formációjában kipróbálta magát az experimentális zenében, és szerkesztett zenei anyagot színdarabokhoz is.

Most egy kifejezetten erre az estére és a fellépők műsorával szinkronban összeállított különleges szettel érkezik, melyben közreműködnek a Slang együttes tagjai és Laki Ákos.

2007. október 10. szerda este 7 óra

Zeneakadémia, Kisterem

Túlparton

A Fonó zenekar, Szabadi Vilmos (hegedű) és Gulyás Márta (zongora) hangversenye

Fonó zenekar: HERCZKU Ágnes – ének, GOMBAI Tamás – hegedű, PÁL István „Szalonna” – hegedű, D. TÓTH Sándor – brácsa, KÜRTÖSI Zsolt – bőgő, AGÓCS Gergely – ének, furulya, duda, flóta, hosszifurugla

Bartók Béla korának polgári rétegét és annak kultúráját mély szakadék választotta el a parasztságtól. A magas művészetben megfogalmazódott az igény a megújódásra, s a lázas útkeresés sokakat egzotikus tájakra vagy éppen a „kötelezően dicsó” történelmi múltba vezetett. Bartók viszont átmerészkedett a túlpartra, abba a közeli ismeretlenbe, amelynek felfedezése megváltoztatta életét. Rátalált zenei műveltségünk gyökereire, és általuk olyan őserővel töltődött fel, amely révén művészeté addig ismeretlen magaslatokba szárnyalhatott.

A koncerten Bartók művei mellett azok a népzenei dallamok is felhangzanak, melyek alapot szolgáltatnak az adott művek megkomponálásához, és olyan vidékek muzsikája szólal meg, ahol a zeneszerző kutatást végzett.

Bartók életében a koncertterekben még elképzelhetetlen lett volna a népzene hagyományhű tolmácsolása. Mára ez is megváltozott, ezért kerülhet itt egymás mellé a letisztult, paraszti előadás mód és az ennek alapján megalkotott zenemű.

Maga Bartók sem a népzénet akarta a folklór ihlette műveiben „emészhetőbbé” tenni a koncertterem közönsége számára. Mint írja: „...az ősi magyar parasztszenében találtuk meg azt az alapot, amely végre alkalmas kiindulópontnak bizonyult a magasabb magyar műzene megteremtéséhez.”

A koncerten a magyar klasszikus zenei élet legkiválóbb szereplői mellett olyan zenészek lépnek fel, akik maguk is – Bartók nyomdokain haladva – végeznek népzenei gyűjtésekkel, esetenként publikálják is zenefolklorisztikai kutatásaik eredményeit, és ezeket igyekeznek átültetni az előadói gyakorlatba.

„Az a tény, hogy a gyűjtést magunknak kellett végeznünk s hogy a dallamanyaggal nem írott, vagy nyomtatott gyűjteményekben ismerkedtünk meg, elhatározóan fontos lett számunkra» – írta a zeneszerző, és ez a találkozás a népzene színpadi előadói számára, ha lehet, még hangsúlyosabb jelentőségű. Hisszük, hogy a népzene hagyományörző előadói között szerzett élmények – az autentikus zenefolklor őszinte kifejezőmódjából merített feltöltődés révén –, lemezinken és koncertjeinken is érzékelhető minőségű formálódnak.”

AGÓCS GERGELY

Október 13. szombat, este 7 óra
Thália Színház

Lajkó Félix és barátai örömzenélése

Közreműködik:

BRASNYÓ Antal – *brácsa*
DRESCH Mihály – *szaxofon*
ZERKULA János – *hegedű*

valamint fiatal magyarországi és vajdasági népzeneészek

Napra pontosan kétszáznegy évvel azután, hogy világra jött Ludwig van Beethoven, a délvidéki Topolyán megszületett LAJKÓ FÉLIX, aki először citerázni kezdett, majd tízévesen, életében először hegedűt vett a kezébe. A virtuóz előadó és komponista története innen már ismerős. Egyedi hegedűjáték, zenei témák, improvizációk – kompromisszumok, határok és szabályok nélkül.

Lajkó Félix Thália Színház-beli zenei utazására állandó alkotótársát, BRASNYÓ ANTAL brácsást, napjaink egyik legmeghatározóbb magyarországi kortárs zenészt, DRESCH MIHÁLY szaxofonost és a gyimesi primáslegendát, a nyolcvanéves ZERKULA JÁNOST hívta meg. A hegedűs zseni útkeresésének újabb állomásán fiatal magyarországi és vajdasági népzeneészek is színpadra lépnek, akiknek felkérését alapos válogatás előzte meg, hogy a „délvidéki Paganini” zenei kísérletezésének méltó társai legyenek.

Biennále Fesztiválközpont
Wall Street Budapest étterem

Október 4. csütörtök, este 8 óra „Ez hát a hon...” Kárpátaljai irodalmi est

VÁRI FÁBIÁN László költő, S. BENEDEK András költő és
BAKOS KISS Károly költő társaságában
Közreműködik: FILEP Anita – *gitár*

Október 5. péntek, este 8 óra Az „Előretolt Helyőrség” humoros irodalmi estje

BURUS János Botond író, GÁLL Attila költő, KIRÁLY Zoltán költő,
MUSZKA Sándor költő, NAGY Koppány Zsolt író és
ORBÁN János Dénes író, költő társaságában

Október 11. csütörtök, este 8 óra „Az azúr talpú Krisztus”

Vajdasági irodalmi est TOLNAI Ottó költővel
G. ERDÉLYI Hermina, MEZEI Kinga és
SZORCSIK Kriszta színművészek társaságában

Szeptember 27.–október 5.
Szegedi Ifjúsági Ház – Belvárosi mozi

Változó helyek árnyai

FOTÓ ÉS DOKUMENTUM

Bortnyik György kiállítása

BORTNYIK GYÖRGY hetvenes évek elején készülő fotográfiai a valóság indiszkrét, néha nyomasztóan tragikus, néha lefegyverzően komikus, néha kihívóan perfid báját sugározzák. Jellemző ez portréira éppen úgy, mint az évszakonként váltakozó, fenségesen komor tájat vagy az ipari- mezőgazdasági munkafolyamatok részleteit megörökítő képeire.

A fotográfus egy „fiatal”, 1968 után alakuló megye napilapjának a Megyei Tükörnek a fotóriportereként száguldozott a vidéken s a blendépillantása mindig a valóság különös fragmentumait metszette ki, amelyek kettős célt szolgáltak, a változó valóság megörökítésén, leképezésén túl kiszolgálták egy napilap túlzás nélkül állíthatóan telhetetlen igényeit. Riportokat, cikkeket, helytörténeti írásokat (néha verseket!) is illusztráltak, néha maga a fotó volt a hír. A fotográfus

fiáknak éppen ezért esztétikai értékükön túl (figyelemre méltó például kompozíciós készsége, az erős vizuális hatásokra törekvés, a fényképezés hetvenes évekbeli színvonalát figyelembe véve ez akár dicséretnek is fölfogható!) nem elhanyagolhatóan dokumentum értékű is van.

Az örökké változó tájban megjelenik természetesen az ember is... A maga életében, a munkafolyamatok sodrában...

Külön szint képviselnek Bortnyik igen kifejező portréi, mély empátiával fényképez sokat megélt öregasszonyokat, öregembereket, akik a korszak tektonikus mozgásai közepe is igyekeztek megőrizni önmagukat, mintegy illusztrálva a tételt, miszerint a virtus mindig idomul a korszakhoz, s akik már csak ezeken a fotográfiákon élnek, földi vonulásuk régen befűződött...

BOGDÁN LÁSZLÓ

Szeptember 25. kedd, este 6 óra
Nemzeti Színház, előcsarnok

A BIENNÁLÉ NYITÓPROGRAMJA

Nemzedélről nemzedékre

*Autentikus muzsikálás zenekarra és
ötszólamú dalárdára hangolva*

Közreműködik:

JÁMBOR István „DUMNEZU” zenekara és a szászcsávási ötszólamú dalárda

A zenei hagyományairól nevezetes, magyar és cigány lakosságú erdélyi Szászcsávás a Kis-Küküllő folyó völgyében, Marosvásárhelytől 25 kilométerre délnyugatra található. A falu nemzedékek óta a környék legjobb cigány zenészeinek lakóhelye, ahova a mai napig igen távolról is eljönnek zenészeket megfogadni egy-egy lakodalomba. A világot járt Szászcsávási Zenekar tagjai mellett ma is több zenekarra való muzsikus él a faluban. Közülük ezen az estén Jámbor István „Dumnezu” zenekara muzsikál. Az együttesben az idősebb zenészek mellett olyan fiatalok is szerepelnek, akik éppen a Szászcsávási Zenekar sikerei miatt tanultak meg az odahaza már divatjamúltnak számító vonós hangszereken muzsikálni.

Szászcsávás kivételes helyet foglal el a magyar zenetörténetben: a magyar népi éneklésben teljesen általános egyszólamúság fűveltelekppen ez talán az egyetlen olyan falu, ahol több szólamban énekelnek. Ez a XVIII. század végén, a nyugati egyetemeket megjárt erdélyi protestáns teológusok által meghonosított többszólamú templomi éneklés folklorizálódott formája. A szólamok szerkesztési elvében különböző iskolák közül a szászcsávási feltehetően a bázeliire vezethető vissza. A faluban ma is működik az ötszólamú dalárda, a falu minden magyar lakosa – az iskolától az idősekig – énekel. A szólamok apróléki átöröklődnek: a falu lakosai a kottát nem ismerik, a dallamokat, a szólamokat és a szólamok szerkesztési elveit környezetüktől hallás után, igazi zenei anyanyelvként tanulják. A kórus fellépésén kívül az istentiszteleteken, de a lakodalomban, mulatságokban is több szólamban énekelnek. Ilyen mulatságokban a népies műdalok dominálnak, de énekelnek nótákat, népdalokat, táncdallamokat is. A programban a falu legjobb férfi énekeseiből válogatott kis nyolctagú kórus tart bemutatót a szászcsávási többszólamúságból, az egyházi és népzenei hagyományos repertoárból.

A rendezvényhez kapcsolódóan kerül sor az 1932-ben Szászcsáváson született, Marosvásárhelyen élő PÁLÓSI Ferenc fotóművész képeiből válogatott, a falu hagyományos életét és kultúráját bemutató kiállításra.

Az előadásra érkezőket farnadi fiatalok kínálják a határon túli régiók hagyományos ételével és italaival.

Szeptember 25. kedd, este 7 óra
Nemzeti Színház

Háromszék Táncegyüttes (Sepsiszentgyörgy),
Cirkalom Néptánc Együttes (Topolya),
Jászság Népi Együttes (Jászberény)

Csávási ballada

A valós történetből és balladai szálakból felépített előadás a mára már világhírű százeszázéves zenészdinasztia történetét dolgozza fel. Amint a balladák általában, ez az előadás is az egyediből ragadja ki az általánost, a zenészaladók sajátos világszemléletét és életmódját mint érvényes európai kulturális hitvallást tárja a nagyközönség elé.

A történet a 70-es években kezdődik, és napjainkban fejeződik be, értékes zenei és táncanyagok, eredeti gyűjtések beemelésével idézi fel a Marosvásárhely környékén élő három nemzetiség kulturális sokszínűségét, hiszen a zenészek egyaránt látszottak magyar, román és cigány mulatóságokban.

A három ország magyar néptáncegyüttesei által létrehozott produkció egyedi kísérlet arra, hogy a Küküllő mentén egymás mellett – és egymással kölcsönhatásban – élő három különböző nemzetiségnek egyszerre legyen kulturális nagykövete a nagyvilágban.

Prológus – a százeszázéves zenészdinasztia története

Magyar lakodalom – haranglábi, százeszázéves és vámsógfalvi magyar táncok

Koreográfus: MÁTÉFI Csaba

Rómán keresztelők – Enyed környéki román táncok

Koreográfus: KIS István, KIS-DEMETER Erika

Cigány bál – Kis-Küküllő menti cigány táncok

Koreográfus: SZÚCS Gábor

Táncházi képek

Koreográfus: IVÁCSON László

Chicagói koncert

Koreográfus: IVÁCSON László

Epilógus

Zenei szerkesztő: FAZAKAS Levente, Díszlettervező: CSIKI Csaba

A rendező munkatársa: CZILLI Balázs, **Rendező: IVÁCSON László**

Szeptember 26. szerda és 27. csütörtök, este fél 8
Thália Színház Új Stúdió

Gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház Történetek a láthatatlan városból

Játék képekben és mozgásokban

A város: Gyergyószentmiklós

Gyökértelen: BARABÁS Árpád, A mélység fölött táncoló: TÉGLÁS István

A holtakkal beszélő: ANTAL D. Csaba, A borvirágos férfi: TÓTH Árpád

A romok embere: BOROS Mária, Légbenjáró: BÁLINT Éva

A felhők asszonya: BLÉNESSY Enikő, A kertek asszonya: TAMÁS Boglár

Jelmez, díszlet: BOCSKAY Anna m. v. Film: BALÁZS Áron m. v.

Elgondolta, megrendezte: Vava STEFANESCU m. v.

„ne olyan történetet keress, amelyet nagyapó mond / ne olyan történetet keress, amelyet a színház mesél / tudod milyen? Mintha egy verset olvasnál keresd, hogy újra lásd a szerelem széssenését, / a halál pillanatát, az amnyszor megtett bizonytalan lépést, / a kapaszkodó kényszerképzeteket, ányéköd vágyait”

Tudom, a közönség hozzászólt az ahhoz a határokat feszegető, elgondolkodtató, „másfajta” előadásokhoz. Ezt a gondolatsort követve, azt hiszem, a Történetek a láthatatlan városból nem lépi túl az elvárásokat, ami a színházi formát, nyelvezetet illeti. Újdonsága az előadásnak az egyik színpadra invitált színész, maga a „város”. A város, ahol a Figura létezik, és minden alkalommal a lelkéből ad egy darabkát a város lelkének.

Az előadás felépítésében a színpadon jelen levő emberek magukkal hozták saját kifejezőeszközeit és kreativitásukat, mindenki „beleírt” egy sort vagy egy egész szakaszt az emberek és helyek költeményébe.

Színész, díszlet- és jelmeztervező, vizuális művész, műszaki személyzet, igazgató, mindenki a maga külön kis területén, de együtt „írtuk” ezt a verset emberekről és helyekről, és „írás” közben megszületett a kérdés: a város rója a sorokat vagy az emberek?

VAVA STEFANESCU

„A játék képekben és mozgásokban nem szokványos forgatókönyv szerint, hagyományosan megírt szövegre épült. Néhány szó volt csupán az útmutató, de annál hangsúlyosabb a zenei hátér, mely egyaránt támaszkodik a népi elemekre és a modern zenére.”

BARICZ-TAMÁS IMOLA: TÖRTÉNETEK RÓLUNK, FIGURÁSAN

Szeptember 28. péntek, este fél 8
 szeptember 29. szombat, este fél 9
 Thália Színház Új Stúdió

Nagyváradai Állami Színház Szigligeti Társulat

Nell Dunn:

Gőzben

Fordította: TÖRÖK András

Violet: FÁBIÁN Enikő *Poór Lili-díjas, Josie:* FODOR Réka, *Mrs. Meadow:* CSIKY Ibolya
Poór Lili- és Szentgyörgyi István-díjas, Dawn: TÓTH Tünde, *Nancy:* KOVÁCS Enikő,
Jane: FIRTOS Edit, *Bill:* MELEG Vilmos

Díszlet és jelmez: MELEG Vilmos

Asszisztens: FAZAKAS Szeréna m. v.

Rendező: MELEG Vilmos

A Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetemmel közös produkció

Nell Dunn drámájában hat különböző társadalmi és családi háttérű nő találkozik hetente egy régi fürdőben. Mindannyian eltérő módon gondolkodnak, mindegyiküknek megvan a saját

problémája, a régi, felújításra szoruló közfürdő azonban összeköti őket, ugyanis a fizikai megtisztulás mellett a hely a lelki megnyugvásra is kitűnő terep. Ebben az intím közegben a nők kiizzadhatják magukból a mérgeket, mindenkinek lehetősége nyílik arra, hogy elmondja aktuális panaszát, s azzal a könnyedséggel, ahogyan ledobják magukról ruháikat, gátlásaiktól is megszabadulnak. Ebben a környezetben, ahol a férfiaknak nincs helyük (az egyetlen férfi szereplőnek is csak a hangját halljuk), minden nő ön maga lehet, hisz senki előtt

nem kell megjárniuk magukat, nincs ki előtt bármit is leplezniük. A drámában együtt van jelen a szemérmelenség és az őszinteség, a kegyetlen valóság és a humor. Az intím közegben a szereplők folyamatosan rákérdkeznek arra, hogy nekik, nőknek milyen szerep jutott a társadalomban, ugyanakkor arról is vallanak, hogy ezzel szemben milyet szeretnének.

Az előadást csak 18 éven felülieknek ajánljuk!

Szeptember 29. szombat, este 7 óra
 Thália Színház Régi Stúdió
 Október 3. szerda, este 7 óra
 Gyulai Várszínház

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulat

Alvajáró románc

Zeneszínházi játék

Szereplők:

SZABADI Nóra, ÖRDÖG Miklós Levente, TOLLAS Gábor, FEKETE Zsolt e. h.

Zenészek: SÁNDOR Gyula és ZONDA Attila

Díszlet-jelmez: SZABÓ Annamária

Rendező-koreográfus: ANDRÁS Lóránt

„A cselekmény egyszerű, mondhatni banális. Három szereplő, két roma férfi és a cigánylány története nem más, mint a klasszikus szerelmi háromszög szépsége és kegyetlensége, a halál felé menetelő ember rég megírt sorsának kikerülhetetlensége.

Táncszínház, mozgásszínház: a produkció alapeleme a koreográfia. Mivel a szavaknak sok jelentősége nincsen (csak dalok hangzanak el, és azok nagy része is cigányul), a mozgás, a jelzés veszi át a szöveg szerepét. A legapróbb mozdulatnak is értelme, jelentése van, mint egy szonettkorszorú, úgy fűződnék egymásba a rezzések, a gyengédség őszintesége a brutalitással.”

NAGY BOTOND: A MOSOLYBAN A HALÁL REJTÉZIK... – IRODALMI JELEN, 2007. JANUÁR

„Kevesen látták, s még kevesebben tudták megragadni ennek a déli embertípusnak a karakterjegyeit olyan letisztult összefogottsággal, ahogyan azt García Lorca tette. A tőle kölcsönzött cím dicséretes módon csupán kijelöli, s nem rögzíti az olvasatot. A spanyol szerző, s egyáltalán a cigányos-flamencós zenei és képi világ azonban nemcsak lehetőséget ad, egyben óriási felelősséget is ró a színészre. Feszességre, pontosságra, már-már erőszakos határozottságra kényszerít – zenében, mozgásban, dramaturgiában, színészi jelenlétben.”

JÁSZAY TAMÁS: BIRTOKVISZONY

Október 1. hétfő, este 7 óra
Művészetek Palotája Fesztivál Színház

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház
Tompá Miklós Társulat

Witold Gombrowicz:

Yvonne, burgundi hercegnő

Traji-groteszk komédia

Fordította: PÁLYI András

Yvonne: NAGY Dorottya, *Ignác király*: KÁRP György, *Margit királyné*: FARKAS Ibolya, *Fülöp herceg, trónörökös*: BÁNYAI KELEMEN Barna, *Kamarás*: SZÉLYES Ferenc *Jászai-díjas*, *Iza, udvarhölgy*: SZABADI Nóra, *Cirill*: SEBESTYÉN Ába, *Ciprián*: ÖRDÖG Miklós Levente, *Yvonne első nagynénje*: MENDE Gaby, *Yvonne második nagynénje*: BILUSKA Annamária, *Innocent, udvaronc*: BOKOR Barna, *Valentin, lakáj*: HENN János, *Koldus*: KOVÁCS Botond, *Kancellár*: TOLLAS Gábor, *I. úrnő*: CSÍKI Hajnal, *II. úrnő*: MOLDOVÁN Orsolya

Díszlet- és jelmeztervező: DOBRE KÓTHAY Judit, Színpadi zene: Delia SERBAN, Koreográfus: ANDRÁS Lóránt, A rendező munkatársa: HENN János, A tervező asszisztense: SZAKÁCS Ágnes, Pirotechnikai effektus: BELLONI
Rendező: Alexandre COLPACCI

Yvonne tragikomikus története néhány szóban összefoglalható. Fülöp herceg, a trónörökös séta közben találkozik egy lánnyal, aki nem vonzó... visszaszítót... A herceg az első pillanattól kezdve képtelen elviselni, túlságosan idegesíti; ugyanakkor az is elviselhetetlen számára, hogy muszáj utálnia szegény Yvonne-t. És kitör benne a lázadás, a természet törvénye ellen fordul, és eljegyzi a lányt. Yvonne rövidesen bomlasztó elemmé válik a királyi udvarban. Számos defektusának néma, rémült jelenléte mindenkiten felidézi saját titkolt fogyatékoságát, ocsmányságát, bűneit... és a királyi környezete hamarosan a szörnyűségek melegágyává változik. Végül az udvar beveti teljes pompáját, felsőrendűségét, kiválóságát, és felülről ölik meg a nőt.

„Colpacci Nagy Dorottyanban megtalálta azt a színésznőt, aki hajlandó őszintén, minden hiúságot levetkőzve eljátszani ezt a nyomorékká tett látót, s az elesettségben, a kiszolgáltatottságban visszaszítótá váló rútból szemünk láttára újratertmi a szépet, a méltatlanul feláldozottat. Valami elképesztően természetes, törvényszerű csodát művel. Csak nagy színésznők képesek erre. Az előadás szertartás.”

ZSEHRÁNSZKY ISTVÁN: YVONNE LÁT BENNÜNKET

Október 2. kedd, délután 3 és este 8 óra
Szegedi Ifjúsági Ház – Belvárosi mozi

Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház
Szigligeti Ede:

Liliomfi

Társadalmi vígjáték

Liliomfi: RÁCZ József
Szellenfi: SÓTÉR István
Szilvai Tódor: KACSUR András
Mariska, árva, növények: VASS Magdolna
Kamilla kisasszony: KACSUR Andrea
Kányai, fogadós: SZABÓ Imre
Erzsi: OROSZ Melinda
Gyuri, pincér: FERENCI Attila
Schwartz Adolf, pesti fogadós fia: IVASKOVICS Viktor
Schwartz fogadós Pestről: KATKÓ Ferenc
Kati: BÉRES Ildikó
Gizi: GÁL Natália
Ica: OROSZ Ibolya
Ferkó: KRÉMER Sándor

Jelmez: V. CSOLTI Klára
Díszlet: Alekszander BELOZUB
Rendező: VIDNYÁNSZKY Attila

„Szigligeti Ede komédiája reflektál a beregszászi társulat sanyarú helyzetére. Méltó módon: önróniával és humorral. Vidnyánszky a legjobb formáját mutatja, könnyed, elegáns és pontos. Az előadás több mint aktuális párhuzam és klasszikus penzum: fölszabadult, kreatív társulati munka.”

KOLTAI TAMÁS:
CIGÁNY ÉLET EZ

A Gyulai Várszínházzal
közös produkció

Október 2. kedd, este 8 óra
Trafó Kortárs Művészetek Háza

Nagy József & THEATAR JEL & Akosh S.
Zorz Grujic + Víg András + Dél-alföldi
Szaxofonegyüttes (F+H+SRB)
Apocrif codex II. rész
ÉDEN

Koproducerek: Kanizsai Kör & BITEF Teatar

Rendező: **NAGY József**

Zeneszerző: SZELEVÉNYI Ákos / AKOSH S.

Zenészek: SZELEVÉNYI Ákos / AKOSH S. – szaxofonok, klarinét, ütőhangszerek,
VIG András – tekerőlant, ZORZ GRUJIC / Zsorzs Grujity – basszusklarinét, furulyák, dudu
ifj. BURÁNY Béla – bariton-szaxofon, szoprán-szaxofon, ÁGOSTON Béla – szaxofonok,
duda, furulyák, basszusklarinét, SZOKOLAY DONGÓ Balázs – szoprán-szaxofon, furulya
BENKŐ Róbert – nagybőgő, GERŐLY Tamás – dob, ütőhangszerek, gardon

Előadók: NAGY József, BICSKEI István, FRANCIA Gyula, KRUPA Sándor, GEMZA Péter,
HORVÁTH Csaba, MEZEI Kinga, SZORCSIK Kriszta

Hangmester: Francis LOPES (F), Fénymester: DOBÓ László (SRB)

NAGY JÓZSEF bevallottan Kanizsáról meríti darabjainak vizióját. A szereplők személyes szenszibilitására építő előadásai a játék, a tánc és a színház határvonalán mozognak. Nagy József darabjaiban mindig a központi gondolat őt testet a zene, a mozdulatok és a vizualitás segítségével. A darab kiindulópontjával egy olyan költő sorsa szolgál, aki otthonától távol hosszú évekig arról álmodik, hogy hazatér, és amikor ez a vágya teljesül, börtönbe kerül. A cím arra utal, hogy minden emberben megvan a képesség, hogy a poklot átértelmezze és a maga módján élhetővé változtassa.

Az Éden a közép-európai 20. századi totalitárius társadalmak „emberhasználatáról”, a diktatúrák általi szellemi és testi megnomorításáról szól. A darab kisember lelki-szellemi önvédelmének sziszifuszi harcát rajzolja fel. Nagy József ezzel a darabbal szándékozik a tágabb régió 20. századi társadalmi szellemrajzát lekerekíteni.

Az előadás fontos szereplői a zenészek, akik segítségével ezúttal is egy sajátos, a dzsessz (Szelevényi Ákos) és a népzene (Dél-alföldi Szaxofonegyüttes) ötvözéséből születő zenei atmoszféra jön létre.

Október 8. hétfő, este 7 óra
Thália Színház

Komáromi Jókai Színház
Martin McDonagh:
Macskabaj

Gengsztervígjáték

Fordította: HAMVAI Komél

Donny: CSUJA Imre m. v., Davey: HAJDÚ László, Padraic: TÓTH Tibor,
Mairead: GERMÁN Zille, James: BERNÁTH Tamás, Christi: TYUKODI Szabolcs,
Brendan: MANASES István, Joey: OLASZ István

Díszlet-jelméz: NAGY Viktória m. v. A rendező asszisztense: MESINGER Nóra

Rendező: **LUKÁTS Andor m. v.**

MCDONAGH a szélsőségek drámaírója és vallja, hogy a dráma mindig is ezzel foglalkozott, a görögök óta napjainkig. Hisz benne, hogy a tűlzásokban találni meg a dolgok valódi természetét. A kamasz Davey Kistomi, a fekete macska tetemével állít be Donnyhoz. Az állaton már nem lehet segíteni: valaki teljesen szétverte az agyát. Donny szerint Davey tette a biciklijével, ám Davey váltig tagadja ezt, saját bevallása szerint így talált rá a macskára az úton. A tettes keresése azonban eltörpül a rémítő feladat mellett, hogy a szomorú hírt közölgék Donny fiával, a brutális terrorista örült Padraickkel, akinek Kistomi a legjobb barátja volt. Padraick e hír hallatán is teljesen kikészül, azonnal abbaahagya éppen aktuális áldozata, egy drogdíler kínzását és rohan haza. Nem tudja, hogy a macska igazi gyilkosainak, három ír terroristanak éppen ez volt a terve: hazacsalni Padraicket és végezni vele, szakadár törekvéseivel ugyanis alássa az igazi ír terrorizmust. Az író kegyetlen humorról tárja elénk az írországi, isten háta mögötti Inishmore aprócska szigetén élő emberek egyszerűnek és békésnek tűnő életét, amelynek azonban, még ha tanyasi körülmények között is, az anarchizmus állandó tartozéka. Hogyan gyilkolják egymást halomra a pokolian szellemes bohózat vértől csöpögő szereplői – a szabad Írországment harcoló írek és észak-írek – egy dögölt kándúr miatt?

Az előadás a Határon Túli Magyar Színházak XIX. Kisvárdai Fesztiválján a Szülőföld Alap díját kapta a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Yvonne, burgundi hercegnő című produkciójával megosztva.

Október 9. kedd, este 7 óra

Thália Színház

Komáromi Jókai Színház

Fjodor Mihajlovsics Dosztojevszkij:

Karamazov testvérek

Színpadra alkalmazta: MARTIN Huba

Fjodor Pavlovics Karamazov: ROPOG József, *Dimitrij:* TÓTH Tibor, *Ivan:* MOKOS Attila, *Aljosa:* OLASZ István, *Szmergyakov:* HAJDÚ László, *Gusenyka:* HOLOCSY Katalin, *Katyčina:* SZVRCSEK Anita, *Liza:* TÓTH Krisztina f. h., *Kocsmáros:* NÉMETH István, *Bíró:* HORÁNYI László m. v., *Lengyel:* BERNÁTH Tamás, *Perhotyj:* TYUKODI Szabolcs

Díszlettervező: Jozef CILLER m. v. Jelmeztervező: Milan CORBA m. v.

Koreográfia: Juraj LETENAY m. v. Dramaturg: DÖMÖTÖR VARGA Emese

A rendező asszisztense: MOLNÁR Gábor és MESINGER Nóra

Rendező: MARTIN Huba m. v.

Dosztojevszkij regényei a világ-irodalom leghatásosabb drámáival, sőt a leghatásosabb krimikkel is vetekszenek, mert cselekményük rendkívül fordulatos, izgalmas; szereplőik pedig roppant érdekes egyéniségek. Nem véletlen, hogy számtalan film- és színpadi feldolgozás készült belőlük, különösen a Karamazov testvérekből, amelynek cselekménye egyszerre drámai és krimiszertűen feszült.

A Komáromi Jókai Színház előadása egy kicsit más oldalról közelíti meg a történetet. Mellőzi a mű sláv-orosz jellegzetességeit, s

a mában, az „itt és most”-ban próbál megszólalni. A szereplők mondatokat, esemény-törödékeket rakosgatnak egymásra, hátha ezzel megváltják lelkük békéjét. De nincs megváltás, sem feloldozás. Bűn van, szenvedés van. És kérdőjelek.

„Ilyen nagy műveket színpadra állítani mindig nehéz, olykor megoldhatatlan feladat. Az egyetlen járható út, hogy a sok dimenzióból egyet megragadva, egyféle szál mentén tekintünk rá a történetre, ahogy Martin Huba is választott. Keretbe helyezi a történetet, a halotti tor asztalánál indul és zárul az ív, melyre mint egy sátor szövete, a családtagok visszaemlékezései, reflexiói alapján feszül fel a történet.”

MOLNÁR KRISZTA: DOSZTOJEVSZKIJ KARNYÚJTÁSNYIRA – SZABAD ÚJSÁG, 2007. JÚLIUS 4.

Október 9. kedd, este fél 8

Thália Színház Régi Stúdió

Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház

Nyikolaj Alekszejevics Nyekraszov:

Unalmas őszi este

Komédia egy felvonásban

Laszukov földbirtokos: VARGA József, *Gavrjuska inasfű:* OROSZ Ibolya, *Makszim szakács:* IVASKOVICS Viktor, *Anyiszja házvezetőnő:* BÉRES Ildikó, *Tatjana szolgáló:* KACSUR Andrea, *Dimítj szabó:* SÓTÉR István, *Antyip kocsis:* KACSUR András

Díszlet, jelmez: V. CSOLTI Klára

Színpadra alkalmazta és rendezte: MELNYICSUK Oleg

A színház főrendezője: VIDNYÁNSZKY Attila

A vidéki földbirtokosság életvitelét kifigurázó műről azt hihetnénk, a jobbágysággal együtt a semmibe veszett a mondanója is, ám kiderült, hogy a darabban lényegesen több rejlik egy társadalmi jelenség bírálatánál. A vidéki birtokán elszigetelten élő földesúr és szolgálóiból álló környezet révén a szerző az összecsúszáson, egymásra utaltságon alapuló tipikus emberi kapcsolatok hálózatát vetíti elénk, ami az ábrázolt állapot kilátástalanságával párosulva teremt egyszerre tragikus és komikus helyzeteket.

Október 10. szerda, este 7 óra

Thália Színház

Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház

Nyikolaj Vasziljevics Gogol:

Háztűznéző

Komédia egy felvonásban

Agafija Tyihonovna: BÉRES Ildikó, *Arina Pantylejmonovna:* VASS Magdolna, *Fjokla Ivanovna:* OROSZ Ibolya, *Podkoljoszin:* IVASKOVICS Viktor, *Kocskafjov:* KACSUR András, *Tojasov:* SZABÓ Imre, *Anuskin:* FERENCI Attila, *Zevakin:* SÓTÉR István, *Dunyása:* OROSZ Melinda

Díszlet, jelmez: V. CSOLTI Klára

Színpadra alkalmazta és rendezte: MELNYICSUK Oleg

A színház főrendezője: VIDNYÁNSZKY Attila

Egy 170 évvel ezelőtt született színpadi mű kapcsán önkéntlenül is adódik a kérdés: mi újat, érdekeset, tanulságosat tud nyújtani a ma embere számára? Esendő, tucatnyi negatív tulajdonsággal megvert, hétköznapi emberek világát, törekvéseit, kicsinyes vágyait, apró cselszövéseit mutatja be az orosz irodalom nagy klasszikusa. S ettől érdekes, érdekfeszítő darab a Háztűznéző.

Október 11. csütörtök, este 7 óra

Thália Színház

Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház

Sławomir Mrożek:

Tangó

Stúdió-előadás

Eugénia (a nagymama): KARNA Margit m. v., Eugeniusz (az öccse): MESS Attila m. v.

Stomil (az apa): BALÁZS Áron m. v., Eleonora (az anyja): ERDÉLY Andrea

Artur (a fiú): MÉSZÁROS Árpád, Ala (az unokahúg): BÉRES Márta

Edek: MIKES Imre Elek

Dramaturg: GÓLI Kornélia

Díszlet-jelmezterv, zeneválogatás: PUSKÁS Zoltán

A díszlet- és jelmeztervező asszisztensei: ÚRI Attila, ÚRI SZŰCS Szilvia

Tangó-koreográfia: Igor PEJIC SÁDZAK, Ana JOSIPOVIC

Rendezőasszisztens: VÁGÓ Kriszta

Rendező: PUSKÁS Zoltán

A TANGÓ című dráma alapkonfliktusa a kulturális hagyomány és modernség szembenállása. Megakadt ugyanis a nemzedéki konfliktusok örökletes folyamata. A szülők – úgy vélik – annak idején végérvényesen szétzúzták a normarendszert, és nem hajlandók átállni a hagyományörző szerepkörre. Programjuk a teljes szabaddóság („azt csinálja mindenki, amihhez kedve van”). Ennek következtében azonban a jelenkor ifjúsága légiures térbe kerül. Az új nemzedéknek ilyenformán két lehetősége marad: vagy újabb kon-

venciókat kell teremteni, vagy helyreállítani a régieket. Ez utóbbi út látszik előtte járhatósnak, így tehát groteszk szereposztásként Artur lép fel a hagyomány harcosaként – a szülőkkel mint a korlátlan szabadság védelmezőivel szemben.

P. MÜLLER PÉTER

Október 9. kedd, este 7 óra

Mikroszkóp Színhad

Madárország az én hazám

Fészekrakás hozott anyagból

Az első délvidéki sugárzásmentes rádióadó, az újvidéki Telepi Rádió cabarettíjé

Az Első Magyar Ökológiai Világfógo Rádió sugárzásmentes előadását élvezheti, ha keresőjét az újvidéki Telepi Rádió keresőjére állítja. A délvidéki műsorszóró három, határtalan munkatársa: HEINERMANN Péter, KLEMM József és LÉPHAFT Pál nyereg alatt puhított magyar és csőre töltött balkáni életképekkel szeretne csatlakozni Szatíriához. Általuk megismerkedhetnek a testvéri egymás ellen éléssel, közelmúltunkkal és távoli jövőnkkel. A cabarettiben megjelenik több exhumált történelmi személy és ideológia, valamint a Telepi Rádió vegyes kara a sorstalanságtól vezérelve.

Zongorán közreműködik: SZTANKOVICS Frederiq hangidomár

Lát Lelet – Léphaft Pál karikatúrái

Léphaft vagyok. A gyermekeim is Léphaftok. A feleségem sőt az. Újvidéken 35 éve vagyok itthon, korábban Nagybeszereken voltam otthon. Bak vagyok. Gyermekek- és ifjúkoromat fivérként szerencsésen átvészelttem. Minisztáltam és atletizáltam. Vasasként bölcselkedtem, bölcsésként meg rajzoltam. Kiállítottam itthon, ott-hon és külföldön. Könyveket illusztráltam, díszletet terveztem és betonoztam. Szemüveget, bajuszt és 42-es cipőt viselek. Illúzióim elvesztek, a becsületes megtalálót kérem, a következő címre juttassa el őket: Újvidék, Szerbia, Balkán. Világ vége. (Léphaft önkézülég)

Szeptember 30. vasárnap, este fél 8

Thália Színház Régi Stúdió

A marosvásárhelyi színház művészeinek bemutatója

„Mindig az a perc...”

Barangolás a színpadi zene világában

Karády Katalin, Seres Rezső, Mágnás Miska, Csárdáskirálynő, My Fair Lady, Hegedűs a háztetőn

Ilyenek vagyunk mi

Divatbemutató-paródia

A Sandino Divatház egy úgynevezett „fantomház”, lévén csak színházi berkekben működik. A ruhák bemutatását színesi improvizációk kísérik, ugyanis manőkenek színészek. A ruhák leírása és kommentálása is humorral fűszerezett. A ruhákat SZÉLYES Andrea és VARGA Réka tervezi és készíti, akiknek ugyancsak a színesi pálya a hivatásuk.

Október 1. hétfő és október 2. kedd, este fél 8

Thália Színház Új Stúdió

Kolozsvári Operastúdió

Két egyfelvonásos

Tom Johnson:

A négyhangú opera

A szoprán: HARY Judit / VIGH Ibolya / KÖVÁRI SÁRA Eszter

Az alt: MÁNYOKI Mária / MOLNÁR Mária

A tenor: PATAKI Adorján

A bariton: SÁNDOR Árpád

A zongorista: DEMÉNY Attila / NAGY Ibolya / LÁSZLÓFFY Zsolt

Tom Johnson a „minimalart” reprezentatív képviselője, ez a műve angol humor a javából. A szerző csak négy hangot használ, s bebizonyítja, hogy ennyiből is lehet remek zenét írni. A fergeteges komédia cselekménye egy együttes próbáinak kulisszái mögé vezet.

Dimitrij Sosztakovics:

Rayok – avagy az antiformalista mutaványosbódé

Az elnök: BOGDÁN Zsolt / SÁNDOR Árpád

Jegyinyincin: LACZKÓ V. Róbert

Dvojkin: LACZKÓ V. Róbert

Trojkin: LACZKÓ V. Róbert

A zongorista: DEMÉNY Attila / NAGY Ibolya / LÁSZLÓFFY Zsolt

Nyolctagú kamarakórus

A Sztálin-korszak egyik jellegzetes eseményét, a pártgyűlést idézi meg a szerző, melynek ő maga szenvedő alanya volt, hiszen az egészséges népi fogalmazástól való elszakadása miatt pártfegyelmit kapott. A Kolozsvári Operastúdió a meghökkenőt, groteszk humorú előadásban a diktátorok anatómiáját és a PR-készítő szürkeeminenciásktól elválaszthatatlan perverz viszonyát mutatja meg.

Zenei vezető és rendező: DEMÉNY Attila

Szeptember 28.–30.

URÁNIA NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

Október 1. hétfő

SZEGEDI IFJÚSÁGI HÁZ – BELVÁROSI MOZI

Október 4. csütörtök

GYULAI VÁRSZÍNHÁZ

Határon túli magyar filmek bemutatója, találkozás az alkotókkal

A Biennále filmes programja azt a régóta elfogadásra váró tényt bizonyítja és igazolja, hogy az anyaországon kívül is van magyar játék-, dokumentum- és portréfilmkészítés, hogy a szükséges anyagi támogatás hiányában is, gyakran kényszerű megskatitásokkal ugyan, de számos kis filmgyártó műhelyben létezett és máig létezik határon túli magyar filmművészet. E program nem adhat teljes képet a külhoni kortárs magyar filmművészetről, csak töredék ízelítőt az elmúlt évek terméséből. Megismerhetjük, hogy milyen témák foglalkoztatták / foglalkoztatják az alkotókat, milyen életérzés jellemezte a vajdasági, az erdélyi, a felvidéki, a muravidéki és a kárpátaljai magyarságot az elmúlt években, évtizedekben. Válogatásunkkal tükrözni kívánjuk a szomszédos országokban a többségi népekkel együtt élő nemzettársaink közérzetét, az őket körülvevő valóságot, a kisebbségi magyar sorsot. Első budapesti bemutatkozásunknak szimbolikus jelentősége is van: „testközelből” érzékelhetjük, hogy számon tartott részesei lehetünk és vagyunk az egyetemes magyar filmművészetnek, filmes közösségnek.

SIFLIS ZOLTÁN

Szeptember 28. péntek

URÁNIA NEMZETI FILMSZÍNHÁZ – Díszterem – 19.00 óra

Nyitó díszelőadás

Ha nem volna szerelem

Vajdasági játékfilm (100 perc)

Forgatókönyv: DEÁK Ferenc, operatőr: Dusan NINKOV, vágó: Mihailo P. ILIC,

rendező: VICSEK Károly

Főbb szereplők: Predrag MOMCILOVIC, ÁBRAHÁM Irén, JÓNÁS Gabriella, FEJES György, Stevan GARDINOVACKI, PÁSTI Máttyás, MEZEI Kinga, NÉMETH Attila

Az 1999 kora tavaszán a Jugoszláviát sújtó NATO-bombázás elől Újvidékről egy bányászi kis magyar faluba költözik a Fodor család. A nagyapával együtt él a Dalmáciából ide menekült lánya és szerb veje is. A részeges vej naphosszat csak fegyvereit dédelgeti, csavarog, és mindenkivel kötekedik. Nem tagadja, hogy besúgó, hogy gyűlöli a magyarokat, hogy Seselj vajda és Milosevic az istene.

Fábri terem

17.45 óra

Poprádi körkép

Felvidéki dokumentumfilm (30 perc)

Rendező: T. NAGY Imre

A film bemutatja a város és környéke történelmi nevezetességeit, kiemelve a magyar vonatkozású emlékeket. Felidézi mindazok emlékét, akik magyarként már a 19. században igyekeztek megismertetni a világgal e térség, de főként a Magas-Tátra rejtett kincseit. Napjaink Poprádját is feltűnik a filmvászonon, megemlítve, hogy a több mint 60 ezer lelket számláló városban napjainkban már csak 120 magyar él.

VII. Nyári Egyetem Jászón

Felvidéki dokumentumfilm (30 perc)

Készítette: T. NAGY Imre

Az évente megrendezett művelődési tábor eleinte csak a felvidéki magyarság körében volt népszerű, de a hét napig tartó rendezvény rövid időn belül Kárpát-medencei találkozóvá nőtte ki magát. 2004-ben, amikor a film készült, már számos külföldi, sőt tengeren túli magyar is részt vett a programon. A Kassához közeli jászói találkozón sikerült megörökíteni azt a hangulatot, amely akár útmutatónk is lehet a megváltozott Európában.

21.00 óra

Határ

Vajdasági játékfilm (95 perc)

Forgatókönyv: DEÁK Ferenc, rendező: Zorán MASIREVITY, operatőr: Igor SPASZOV

Főbb szereplők: SOLTIS Lajos, Lazar RISTOVSKI, Mirjana JANCIC, Davor JANIC, KORICA Miklós, FEJES György, Eva RAS, BICSKEI István

1944 őszén a szovjet hadsereg bevonult a Vajdaságba. A felszabadítók erőszakoskodásai, az őslakos németek deportálása, a hegyvidékiek betelepítése a sváb házakba gyorsan követték egymást. Ezekbe az eseményekbe szövedik a magyar-jugoszláv országhatáron élő két tanyasi család sorsa. A két család tragédiákkal és összetűzésekkel teli történetét mondja el a film, mely nemcsak ország- és politikai határokról, hanem civilizációs különbségekről is szól.

Csontos terem

16.15 óra

Mert mibennünk zeng a lélek

Felvidéki dokumentumfilm (10 perc)

Forgatókönyvíró-rendező: BARTÓK Csaba, Operatőr: BODNÁR Ottó, Dzubák József

A kisfilm egy sikertelen és a határon túli magyarság számára szerencsétlen kimenetelű népszavazás évfordulójára készült. Alapja Nagy László: Táncbéli táncszök című verse.

Irgyelik a cigányok, hogy én Zsigulival járok...

Felvidéki portréfilm (72 perc)

Forgatókönyvíró-rendező: BARTÓK Csaba, Operatőr-vágó: BODNÁR Ottó

A portréfilm a 74 éves Potta Géza abajiszinai cigányprímás életét, munkásságát mutatja be. Géza bá elmeséli életét, hol tanulta a szakmát, kiknek zenélt.

A belőle áradó természetes profizmus és ősi erő egy bájos, idős cigányember képét festi le úgy, hogy ezután még az is szeretne vele találkozni, aki eddig nem ismerte őt. A filmben sok szó esik régi brácsás kollégájáról Pimaszról (Dzsuga Gézáról), aki már nincs az élők sorában. A portré az ő sírjánál végződik, ahol Géza bá beszélget vele egy kicsit, és elmuzsikálja neki legkedvesebb nótáját.

17.45 óra

Lakodalom lesz a mi utcánkban

Néprajzi dokumentumfilm egy hagyományos 20. század eleji muravidéki lakodalomról (70 perc)

Szerkesztő: ZVER Iona, rendező: VARGA ZS. Csaba, operatőr: HÁDA Sándor, SZOMI Szebasztián, vágó: SZÚNYOG Olivér

Az élet fordulópontjainak megünneplése a múltban az egész falu számára fontos eseménynek számított, közülik pedig talán a legfontosabb a házasságkötés volt. A holtodiglan, holtomiglan ígéretét követő lakodalomra hivatalos volt a falu apraja és nagyja, de az előkészületekből is szinte mindenki kivette a részét.

19.00 óra

Taki

Felvidéki portréfilm (83 perc)

Forgatókönyvíró-rendező: BARTÓK Csaba, Operatőr: BODNÁR Ottó, DZUBÁK József,

A portréfilm a 2006-ban 75 éves Takács András koreográfus életét és munkásságát mutatja be. Miskolcon „ferdéződött” meg a néptánc szeretetével, ő hozta létre Csehországban első magyar táncosportját Komáromban, majd az 1953-ban megalakult cseh-szlovákiai magyar állami népi együttesbe, a Népesbe került mint koreográfus. A filmet sok általa gyűjtött tánc és népzene színesíti. A film végén családí házuk kertjében még táncra is perdül, és eljár egy gömőri pásztorbotolót.

Szeptember 29. szombat**Fábri terem**

15.15 óra

Tűzút

Vajdasági kisjátékfilm (21 perc)

Forgatókönyv: BICSKEI Zoltán, rendező: IVÁN Attila, operatőr: CSUBRILÓ Zoltán

Szereplők: NAGYPÁL Gábor és PÉTER Ferenc

A kisjátékfilm Csáth Géza Frigyes című novellája alapján készült, és a délvidéki szikes pusztaságában van

dorló Csáth Gézának a Hely Szellemével történt felkavaró találkozásáról szól. Az író elindul a Frigyes által kiszáradtnak jövendölt Csodakút forrása felé, ahol a kiszáradt meder mellett Csáthra ráborul az óriás égbolt délibábos látomásávihara, a picinyke és a tágas együtt élő, kies pusztasága...

Alföldi opus

Vajdasági dokumentumfilm Nagy József táncművészről (13 perc)

Rendező: BICSKEI Zoltán és IVÁN Attila, operatőr: IVÁN Attila

Egy világhírű művész hazatér. Csak itthon tudok lenni – vallja. Mit jelent ez a „szikes pusztaság sivatágának és a Tisza édenének ölelésében” lévő Magyarokanizsa vonatkozásában? Valóban nem mindegy hová születtünk?

Mozgásban

Vajdasági dokumentumfilm (33 perc)

Forgatókönyvíró-rendező: FEJŐS Csilla, operatőr-vágó: IVÁN Attila
Lírai portréfilm Urbán Andrásról, a délvidéki fiatal rendezőről. Urbán a Vajdaság legérzékenyebb, Nagy József mellett legnagyobb tudású színházi embere, az AIOWA alapítója, a Woyzeck, a Hamlet rendezője. Olyan művészeti ágat szorgalmaz, amelyet csak „őrültek” csinálnak – groteszkre, szélsőségesen esztelenre, netán perverzre áthangolt előadásokat. A nehezebb utat választotta, nem pedig a biztonságos kommerszet. A film betekintést nyújt munkamódszerébe és művészi látásmódjába.

17.30 óra

Az Édentől délre

Vajdasági dokumentumfilm (35 perc)

Szerkesztő: S. GORDÁN Klára, operatőr: FARKAS Miklós, KIRÁLY Attila, vágó: FARKAS Miklós, rendező: SIFLIS Zoltán

A filmben megismerkedhetünk a vajdasági magyar irodalom meghatározó alakjának, Deák Ferencnek a sokirányú irodalmi, dráma- és filmírói munkásságával. Deák látóki ereje, az általa jelzett traumák napjainkban nyernek igazolást, amikor Szerbiában tetőfokára hágunk az etnikai indíttatású incidensek.

Veszendő végeken

Vajdasági dokumentumfilm (60 perc)

Forgatókönyv: S. GORDÁN Klára, SIFLIS Zoltán, rendező: SIFLIS Zoltán, operatőr: KISS Aurél, BACIC Nikola

Majdán, Rábé és Orozslámos a jugoszláviai Bánság legészakibb cücskében fekszik. A bánsági magyar kisteleplések kórtanát fedi fel ez a film, azokat az okokat, amelyek a falvakat sorvasztják. Bogdán Józsefnek, e falvak agilis költő-plébánosának hite, kitarása ad erőt az itt élőeknek.

19 óra

Fajkutyák ideje

Vajdasági játékfilm (125 perc)

Forgatókönyv: DEÁK Ferenc, Zeneszerző: LENGYEL Gábor, vágó: NÉMETH Margit, operatőr: Rajko LJUBIC, rendező: VICSEK Károly

Főbb szereplők: BICSKEI István, SOLTIS Lajos, FÖLDI László, FEJES György, FERENCZI Jenő, Stevan SALAJC, KEREKES Valéria, RÖVID Eleonóra, LADIK Katalin, FARAGÓ Árpád, MEDVE Sándor

A títi Jugoszláviában a 80-as évek elején többréti társadalmi és szociális rétegződés jelentkezik, amely közvetlen hatással van a vajdasági magyarságra is. Egy család életében mutatkozik meg a sok ellentét drámai ütközése.

21 óra

Arccal a földnek

Vajdasági játékfilm (82 perc)

Forgatókönyv: TOLNAI Szabolcs, VARGA Piroska, operatőr: TÓTH Zsolt, vágó, zene: BUJDOSÓ János, SINISA Bokan, rendező: TOLNAI Szabolcs

Szereplők: NYITRAI Illés, SZABADOS Zoltán, CSANÁDI József, ELOR Emina, KOLTAI Judit, KARNA Margit

„S az élet megy tovább, kopasz dobokban ögyelegetve: Láng lobban a kézben, fásult, tompa eső.”

Egy lezerrel, talán háborút is megjárt színházi kellékes kallódása – kísértélsa a képből – az ezredforduló mind irreálisabbá váló Szabadkáján.

Csontos terem

15.15

Európa retúr

Kárpátaljai dokumentumfilm (26 perc)

Készítette: DEBRECENI Mihály, ifj. DEBRECENI Mihály, HÍDVÉGI Igor, BARTOS Miklós, JENEI János, MÜLLER Judit

Skultéty Csabát leginkább Ambrus Mártonként ismerik. A nagyvilágban élő magyarok ugyanis a Szabad Európa hangjaként Ambrus Mártontól várták a jó híreket, pontosabban az igazságot tükröző beszámolókat. A kalandos életű, elveihez a mai napig makacsul ragaszkodó Skultéty Csabát személyesen is megismerhetik, elkísérhetik élete fontosabb színhelyeire, három országba, Budapestre, Nagykaposra, azaz Felvidékre és Ungvárra, Kárpátaljára.

Az én márciusom

Erdélyi dokumentumfilm (28 perc)

Készítette: SIMONFFY Katalin és MIHOLCSA Gyula

1990. március 19-én országot, világot megdöbbentő etnikai konfliktus tört ki Marosvásárhelyen, melynek két nap alatt több száz sebesült mellett halálos áldozatai is voltak. Ez a film szubjektív visszaemlékezés Marosvásárhely fekete márciusára, arra, ami a helyszínen és a kullisszák mögött zajlott.

Kalotaszegi népszokások

Erdélyi dokumentumfilm (40 perc)

Operatőr: KÖTŐ Zsolt, rendező: MAKSAY Ágnes

Ez a dokumentumfilm számba veszi a még élő kalotaszegi népszokásokat, elsősorban azokat, amelyek a jeles egyházi ünnepekhez kötődnek. De betekintést kínál a kalotaszegi ember létköznapjaiba, életkörülményeibe is. Jelentősebb forgatási helyszínek: Körösőfő, Türe, Gyermónomonster és Zsobok.

17.00 óra

7EK

Erdélyi dokumentumfilm (47 perc)

Rendező: BOROS Zoltán, szerkesztő: B. NAGY Veronika, operatőr: KÖTŐ Zsolt, SÁNTA Ádám, hang: KOROM Lóránt, vágó: T. BÁNYAI Péter

1958. november negyedikén a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem aulájában, egy nyilvános gyűlésen, Takács Lajos rektor bejelentette, hogy hét magyar szakos diákot politikai huliganizmus vádjával kizárnak az ország összes egyeteméről és az Ifjúmunkás Szövetségből. Mi történt 1956-ban a kolozsvári magyar egyetemen? Miért zártak börtönbe egyetemi hallgatókat, tanárokat, miért kellett két évvel később újabb börtönbüntetésekkal és diákok kizáráásával példát statuálni? Az egyetem aulájában lezajlott viharos provokáló gyűlést és az eseményeket a hajdani diákok a helyszínen elevenítik fel.

Életem, mint égő fákllya

Erdélyi dokumentumfilm (54 perc)

Szerkesztő: TÓTFALVI Zoltán, rendező-operatőr: KATYI Antal

A film annak a Moyses Mártomnak szeretne emléket állítani, aki 1970-ben – a cseh Jan Palach mintájára – a brassói pártbizottság székháza előtt felgyújtotta magát. Arról, hogy e tragikus tiltakozási formáig milyen út vezetett, hogyan járta meg a kommunista börtönök poklát egyenes gerinccel, barátai, testvére, volt iskolatársai mesélnek. A filmben először hangzanak el Moyses Márton versei, amelyek a Securitate irattárából kerültek elő, és amelyek a több évi börtönbüntetés vádpontjait képezték.

19.00 óra

Szemből a halál

Erdélyi dokumentumfilm (48 perc)

Rendező-operatőr: SÁNTA Ádám, szerkesztő-riporter: B. NAGY Veronika, vágó: BÍRÓ Hajnal, BORSOS Tünde

Az ötvenhatos forradalom kolozsvári eseményeiről szóló dokumentumfilm forgatása közben, a román titkoszolgálat dossziéinak tanulmányozásakor B. Nagy Veronika rendező és történész tanácsadója, Stefano Bottoni szembesült azszal a ténnyel, hogy egy akkori diáklányról a jelentéseket Balogh Ferenc fedőnéven minden valószínűség szerint egyetemi diáktársa, Szilágyi Domokos írta. Az elképesztő és utóbb más forrásokból is igazolódott felfedezés bombaként hatott az erdélyi magyar társadalomra, a magyar irodalmi életre. A filmben Stefano Bottoni történész mondja el felfedezésének történetét, megszólal Péterfy Irén hajdani diáktárs, akiről B. F. jelentett, a barát, a volt feleség, az írótlás, és Bíró József előadásában elhangzik néhány sokatmondó Szilágyi-vers.

Szeptember 30. vasárnap

Fábrri terem

16.00 óra

Naplemente fonákja

Vajdasági filmetűd (24 perc)

Forgatókönyv: FEJŐS Csilla,

rendező: FEJŐS Csilla, IVÁN Attila

Ez a lírai dokumentumfilm Tolnai Ottó

neves vajdasági irodalmár költészetére

támaszkodva kalauzol el bennünket azokra a vidékekre, bácskai tájakra, városokba, amelyek meghatározták életítját. Tolnai mozzanatai, életének helyszínei, eseményei, alakjai, tájelemei látomászerű panorámává teljesednek. A költő verseinek morzsolgatásával megidéli az alföldi táj szellemét. Az írások révén a leírt látványok világába merülünk. A kaleidoszkópba elhelyezett versek fűzére, a narráció, Tolnai vallomásai folyton változó színes képet mutatnak.

Szikfilm

Vajdasági filmetűd (24 perc)

Rendező: BICSKEI Zoltán, operatőr: Jovan MILINOV

A Magyararkaniszt körülölelő Járás szikes pusztaságában bolyong, pontosabban mondvá helyét keresi egy fekete klottgatyas kisfű. A végtelen síkon, az álom és a látomás szintjén a pici és a nagy egysége fonódik egybe...

Tolja a szél a szekeret

Vajdasági dokumentumfilm (40 perc)

Forgatókönyvíró-rendező: SIFLIS Zoltán,

operatőr: KISS Aurél,

Vladimir RASIC,

SIFLIS Zoltán,

vágó: FARKAS Miklós

Dokumentumfilm a Vajdaságban egyedülálló kulturális missziót teljesítő Tanyaszínházról és közönségéről. Az Észak- és Közép-Bácska magyarok lakta kis falvaiban az ő előadásaiak jelentik az egész évi színházi élményt.

17.30 óra

Beszélgetés az alkotókkal

19.00 óra

Nagyapáti Kukac Péter mennybemenetele

Magyar–francia–jugoszláv játékfilm (116 perc)

Forgatókönyv: EGRİ Pál és BICSKEI Zoltán,

operatőr: Jovan MILINOV, vágó: OSTOROS Ágnes,

rendező: BICSKEI Zoltán

Szereplők: SZILÁGYI Nándor, BICSKEI István, KOVÁCS Frigyes, NAGY József, DÖBREI Dénes, ÁBRAHÁM Irén, Lidija STEFANOVIC, BICSKEI Kata, GEMZA Péter, SÁRVÁRI József

A film az ember fény előtti renegésének örök titkáról szól. A fény útjai kicsik és keskenyek. A belső szabadság útjának nyoma keserű. Sokáig tart és soha nem hagy el. A fény szikrája minden embertől megköveteli, hogy felemelkedjen a sárból, hogy elinduljon saját szívárványa után. Ebben a végtelen csöndben karcolja meg az eget a sárból való ember kicsiny kézírása.

Csortos terem

15.30 óra

Karácsonyi varázslat

Muravidéki ifjúsági játékfilm (80 perc)

Forgatókönyv: BENCE UTROSA Erika, BALOGH Zsolt, NAGY András, rendező:

BALOGH Zsolt, operatőr: CSUKÁS Sándor, producer: ZVER Ilona

Szereplők: NEMCSÓK Nóra, SZALAY Kriszta, CSERNA Antal, HERZENJAK Lúcia, LASS Bea, HORVÁTH Illés, BACSA Ildikó, VARGA István, Misa GERIC

Panni tizenhat éves diáklány, aki rajong a kémiáért, a komolyzenéért, a legjobban pedig az édesapjáért, akivel nagyon meghitt a kapcsolata. Vele édesanyjával, valamint Katica nevű húgával él Lendván, a magyarok és szlovének által lakott kisvárosban. A családi idillnek nemsokára vége, hiszen a szülőke közt megromlik a viszony, az apa elköltözik, sőt egyre többen van együtt szép, szőke kolléganőjével.

17 óra

Helykeresők

Erdélyi filmszociográfia (45 perc)

Rendező-operatőr: XANTUS Gábor, XANTUS Áron

A kelet-európai térség egyik legidősebben szociális és demográfiai problémája az úgynevezett cigánykérdés. Hogyan hatnak egymásra a kisebbségben élő magyar és cigány közösségek a mai Romániában, miként módosítja az etnikai számadatokat ez az együttélés? Ezt és több más, a témához kapcsolódó kérdést is felvet a film.

Szívekben égjen a láng

Erdélyi dokumentumfilm (41 perc)

Rendező: XANTUS Gábor, XANTUS Áron

A film Fadrusz János szobrász életművét tárja fel abból az időszakból kiindulva, hogy 2002-ben 100 éves volt Mátyás király híres kolozsvári lovas szobra, az 1896-os párizsi világtkiállítás nagydíjas alkotása. A szobor viharos története és ennek bemutatása túlmutat egy alkotóművészet életpályájának megjelentésén, hepillantást nyújt a kor erdélyi magyar polgárvilágába is.

Il maestro – Maestro

Erdélyi dokumentumfilm (28 perc)

Készítette: SIMONFFY Katalin és XANTUS Gábor

Dokumentumportré a legendás híró kolozsvári muzsikusról, a romániai operaházak közismert kamagyáról, Rónai Antal mesterről.

19.00 óra

Az átnevelés poklában

Erdélyi dokumentumfilm (73 perc)

Rendező: BOROS Zoltán, a rendező munkatársa: B. NAGY Veronika,

operatőr: KÖTŐ Zsolt, SÁNTA Ádám, BERSZÁN ÁRUS György, vágó: PÁL Antal, zeneszerző: BOROS Zoltán

A filmben Nagy Géza református lelkész, a „Ha túlélted, hallgass!” című könyv szerzője keresi fel volt börtöntársait, magyarokat és románokat, a pitesti és a szamosújvári börtönben zajló átnevelés áldozatait és szemtanúit, valamint az akkori börtönőröket, hogy segítségükkel rávilágítson a Securitate egyik legkegyetlenebb akciójára.

Október 1. hétfő

SZEGEDI IFJÚSÁGI HÁZ – BELVÁROSI MOZI

Ha nem volna szerelem – vajdasági játékfilm

Alföldi opus – vajdasági filmetűd

Szilágyi Domokos-portré – erdélyi dokumentumfilm (30 perc)

Operatőr: KÖTŐ Zsolt, rendező: MÁKSAY Ágnes, Marius TABACU

A film a neves erdélyi költő, Szilágyi Domokos halálának 30. évfordulójára készült. Azért nem egy száraz portréfilm, mert ahhoz, hogy a költő életművét és emberi sorsát megértsük, feltétlen szükségletnek a lábgyezetek a koról, amelyben élt.

VII. Nyári Egyetem Jászón – felvidéki dokumentumfilm

Október 4. csütörtök

GYULAI VÁRSZÍNHÁZ

Határ – vajdasági játékfilm

Poprádi körkép – felvidéki dokumentumfilm

Az Édentől délre – vajdasági dokumentumfilm

Magyar Nemzeti Múzeum

VIII. Múzeum krt. 14-16.

Telefon: 327-7749

www.hnm.hu**Ernst Múzeum**

VI. Nagymező u. 8.

Telefon: 341-4355

www.ernstmuzeum.hu**Uránia Nemzeti Filmszínház**

VIII. Rákóczi út 21.

Telefon: 486-3400, 486-3413

www.urania-nf.hu**Mátyás-templom**

I. Országház u. 14.

Telefon: 489-0716

www.matyas-templom.hu**Zeneakadémia Kisterem**

VI. Liszt F. tér 8.

Telefon: 342-0179

www.zeneakademia.hu

Jegypénztár: hétköznap 10-20 óra,

szombat-vasárnap 14-20 óra

Thália Színház

VI. Nagymező u. 22-24.

Telefon: 312-4230

www.thalia.hu

Jegyiroda: VI. Nagymező utca 19.

Telefon: 428-0791

hétköznap 10-18 óra, szombat 10-14 óra

Művészetek Palotája Fesztivál Színház

IX. Komor M. u. 1. Telefon: 555-3300

www.mupa.hu

Jegypénztár: hétköznap 14-20 óra,

szombat-vasárnap 10-18 óra

Concert & Média jegyiroda:

VI. Jókai tér 9., hétköznap 11-19 óra

Mikroszkóp Színpad

VI. Nagymező u. 22-24.

Telefon: 332-7700

www.mikroszkopszinpada.hu**Trafó – Kortárs Művészetek Háza**

IX. Liliom u. 41.

Telefon: 215-1600

www.trafo.hu

Jegypénztár: hétköznap 14-20 óra,

szombat-vasárnap 17-20 óra

Biennále Fesztiválközpont –**Wall Street Budapest Étterem**

VI. Andrassy út 19.

Telefon: 322-7896

www.wallstreetbudapest.hu**Gyulai Várszínház**

5700 Gyula, Kossuth utca 13.

06-66-463-148

www.c3.hu/~casteatr**Szegedi Ifjúsági Ház – Belvárosi mozi**

6720 Szeged, Vaszy Viktor tér 3.

06-62-543-186

www.belvarosimoz.hu**Nádor Terem**

XIV. Ajtósi D. sor 39.

Telefon: 383-1045

www.vakisk.hu**Nemzeti Színház**

IX. Bajor Gizi park 1.

Telefon: 476-6868

www.nemzetiszinhaz.hu

Jegyiroda: VI. Andrassy út 28.

hétköznap 10-18 óra,

szombat-vasárnap 11-19 óra

A38 Hajó

Petőfi híd - Budai hídfő

Telefon: 464-3940

www.a38.huTovábbi információk: www.egtajak.com

A FESZTIVÁL TÁMOGATÓI:

Magyar Telekom Nyrt.

MÉDIATÁMOGATÓK:

